

Storstockholms
brandförsvär

Storstockholms brandförsvär

Tertialrapport 2

med prognos per
31 december 2021

2021-09-01
Diarienummer: 201-468/2021

Innehållsförteckning

Förbundsdirektören har ordet	5
1 Förvaltningsberättelse	7
1.1 Handlingsprogram 2016–2019 (2020–2021)	7
1.2 Centrala mål och kvalitetsmål	7
1.3 Utvecklingsmål 2016–2019 (2020–2021)	7
1.4 Vi skapar trygghet	7
2 SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera	9
2.1 SSBF:s förebyggandearbete är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter	9
2.2 SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor	12
Utvecklingsmål	14
2.3 SSBF ska utveckla förmågan att förmedla rätt kunskap kring olyckor till rätt aktörer	14
2.4 SSBF ska utveckla sättet på vilket det egna arbetet med att förbygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas	15
3 SSBF är förberett att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka	16
Larmfrekvens	16
Bränder	18
Övriga larm	21
3.1 SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka	24
3.2 SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet	26
Utvecklingsmål	27
3.3 SSBF:s räddningstjänstverksamhet ska utveckla förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer	28
3.4 SSBF ska utveckla planeringen för räddningstjänst vid höjd beredskap	29
4 SSBF är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens och god arbetsmiljö som har engagerade medarbetare	30
5 SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling	32
6 SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället	34

7	SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning	35
7.1	Ekonomisk redovisning 2021.....	39
	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	39
	Måluppfyllelse	40
	Ekonomiskt resultat	40
	Balansräkning med kommentarer.....	42

Förbundsdirektören har ordet

Hösten är ingen ljus årstid, men efter drygt 1,5 år av internationell pandemi känns denna höst som ett värmande ljus i slutet av en mycket lång och mörk tunnel. Denna tid har varit en prövning för hela vårt samhälle, och när vi nu ser tillbaka på det som varit så är det med viss stolthet jag konstaterar att vårt förbund har stått stadigt med fötterna på jorden - från pandemins början och fram till idag.

En nyckelfaktor till vår kontinuitet och orubbliga beredskap har legat i ständiga anpassningar av verksamheten, där vi har justerat och ställt om, istället för att ställa in. Vi har strävat efter att vara proaktiva i vår planering, tydliga i vår internkommunikation och noggranna med rutiner och restriktioner. Tack vare detta har våra insatser, vår ledning, det olycksförebyggande arbetet och vår förutsättningsskapande verksamhet kunnat samspela ändamålsenligt, trots pandemin. Det har även varit av största vikt att fortsätta planera och förvalta ekonomin med en god kontroll och uppföljning.

Om man tittar på olycksmönstret och olyckstyperna i samhället så har vi under det andra tertialet kunnat se tendenser på en långsam återgång mot normala nivåer. Trafikolyckorna som minskade i det tidiga skedet av pandemin närmar sig normal nivå igen, medan bränder i byggnader fortfarande ligger under normal nivå – sannolikt till följd av att många fortfarande arbetar hemifrån. Vi har under andra tertialet även fortsatt att anpassa både insatser och olycksförebyggande arbete efter rådande läge, där det har varit möjligt, till exempel via digitala möten med stadsdelar och regionala aktörer. Det proaktiva arbetet har bland annat innefattat brandförebyggande information till skolor inför sommaren, då vi av erfarenhet vet att risken för bränder ökar i samband med att elevnärvaron sjunker.

Under sommar och tidig höst har flera viktiga arbeten inom förbundet fortskridit, däribland framtagande av kommande års styrdokument med handlingsprogram. Vi säkerställer även vår följsamhet mot de nya föreskrifterna för ledning av kommunal räddningstjänst samtidigt som vi arbetar fram ett gemensamt styrdokument för ledning av räddningsinsatser inom regionen. Den organisationsanpassning som vi genomförde i våras och som vi nu sätter de sista spikarna i, ger oss goda förutsättningar att ta oss an dagens och morgondagens utmaningar.

Ett tecken på att vi arbetar i rätt riktning är att vi i samband med sommarens miljörevision fick ett förnyat miljödiplom och att medarbetarnas miljömedvetenhet och engagemang belystes särskilt. Vi har även fortsatt vårt viktiga arbete för mångfald och jämlikhet där vi utöver följsamhet mot lagar och föreskrifter även arbetar aktivt med utbildning och dialog. Nyckeltalsinstitutets årliga mätning av arbetsgivarindex gav bra omdöme till Storstockholms brandförsvär för lika karriärmöjligheter för män och kvinnor, vilket är en positiv markör i vårt arbete för en jämställd arbetsplats.

Ekonomin under andra tertialet präglas av en fortsatt noggrann uppföljning och prognossäkerhet där vi trots pandemins långdragna inverkan på samhället har god

kontroll på både intäkter och kostnader. Detsamma gäller verksamheten som helhet, där vi nu bedömer att vi genom goda prioriteringar kommer ha en hög måluppfyllnad för året som helhet.

Under det fortsatta året samt under 2022 ser vi fram emot att fortsätta arbetet med kontinuitetsplanering och civilt försvar i syfte att ge oss bättre beredskap för uppgifter som kan tillkomma under höjd beredskap. Vi hoppas även kunna återgå till att öva tillsammans med andra i större utsträckning och därmed upprätthålla och förbättra vår förmåga att agera snabbt och strukturerat tillsammans med andra samhällsaktörer vid kriser och händelser som har stor påverkan på samhället.

Med förhoppning om en höst där vi åter igen kan uppleva glädjen i att kunna mötas och utvecklas tillsammans.

Peter Arnevall
Förbundsdirektör, Storstockholms brandförsvaret

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Handlingsprogram 2016–2019 (2020–2021)

Enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO, ska ett handlingsprogram antas för varje ny mandatperiod. Programmets syfte är, förutom att vara ett politiskt styrdokument för Storstockholms brandförsvars (SSBF) verksamhet, att ge information till enskilda och samhällsaktörer om förbundets arbete. Utöver detta ska det kunna utgöra ett av flera underlag för statens tillsyn av SSBF:s medlemskommuner enligt lagen om skydd mot olyckor.

Strukturen i verksamhetsplanen för 2020 har sin utgångspunkt i handlingsprogram 2016–2019 som fastställdes av direktionen 2015-11-24 och gäller från och med 1 januari 2016. Handlingsprogrammet har därefter prolangerats i två steg och gäller nu fram till och med 2021.

Arbetet med handlingsprogram 2022–2023 fortgår och har under sommaren varit ute på remiss hos medlemskommunerna och berörda aktörer. Under hösten arbetar SSBF med att beakta inkomna remissvar och utforma handlingsprogrammet efter beslutade föreskrifter kring innehåll och struktur för att sedan antas av direktionen för att börja gälla den 1 januari 2022.

1.2 Centrala mål och kvalitetsmål

Målformuleringarna i programmet har till stora delar invånarfokus och är därför inte knutna till SSBF:s organisatoriska indelning eller specifika aktiviteter. Dessa återfinns i förbundets verksamhetsplaner de följande åren. De sex centrala målformuleringarna i handlingsprogrammet är också rubriker i verksamhetsplanen. För de två centrala målen ”SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera” och ”SSBF är förberett för att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka” finns kvalitetsmål som har ett invånarperspektiv. Exempelvis finns mål kring vår snabbhet, kapacitet, noggrannhet och robusthet.

1.3 Utvecklingsmål 2016–2019 (2020–2021)

Utvecklingsmålen är mål som anger inriktningen för den utveckling som ska ske för att bidra till att de centrala målen uppnås och att förbundets förmåga utvecklas. Dessa grundar sig i de risk- och förmågestudier som vi har genomfört. Utvecklingsmålen beskriver en förändring som ska ske i SSBF:s förmågor och har i vissa fall ett mer internt fokus.

I handlingsprogrammet för 2016–2019 (2020–2021) anges totalt sju utvecklingsmål för det förebyggande arbetet och räddningstjänstverksamheten. De sju utvecklingsmålen återkommer i verksamhetsplanerna och ges olika tyngd under olika år.

1.4 Vi skapar trygghet

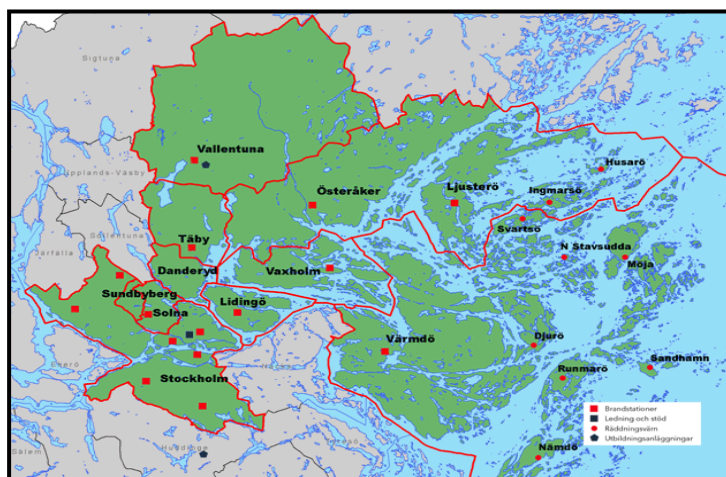
Storstockholms brandförsvär är ett kommunalförbund där tio kommuner samarbetar: Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Förbundets ledning och stödfunktioner finns på Johannes brandstation i centrala

Stockholm. Den politiska ledningen utgörs av en direktion med representanter från samtliga medlemskommuner.

SSBF svarar för omkring 1,4 miljoner människors trygghet. Genom samarbetsavtal med omkringliggande räddningstjänster svarar vi också för larm och ledning av räddningsinsatser i totalt 25 kommuner i Uppland, Västmanland, delar av Södermanland och på Gotland.

Med unik expertis, lång erfarenhet och omtanke genomför vi såväl förebyggande arbete inom potentiella riskkategorier som skarpa insatser i akuta situationer – för att skapa ett tryggare samhälle.

Förbundets verksamhet utgår år 2021 från ett huvudkontor med en ledningsstation på Johannes brandstation, sexton brandstationer varav två deltidsbrandstationer, tio räddningsvårn, två utbildnings- och övningsanläggningar samt Räddningscentral Mitt.

Brandstationerna i vårt område är lokaliserade för att snabbt kunna nå fram vid en olycka med kapacitet att kunna göra en effektiv insats. En viktig parameter är även lagkravet på livräddning med hjälp av höjdfordon inom angiven tid. Vid behov ges förstärkningar från andra stationer. Vår vision utgår ifrån att "Vi skapar trygghet".

Genom att verksamheten bedrivs i form av ett kommunalförbund ger

vi kommuninvånarna en kommunöverskridande service där kompetens och resurser kan nyttjas på ett effektivt sätt. SSBF verkar kontinuerligt för en ökad samordning av räddningstjänstverksamheten i regionen och för en samhällsservice där administrativa gränser inte tillåts försämra kvaliteten på servicen till de som bor, verkar och vistas i regionen.

SSBF har flera viktiga roller i medlemskommunerna, såväl att stötta invånare, företag och andra myndigheter att själva förebygga och kunna agera vid olyckor som att genom sin myndighetsroll verka förebyggande mot olyckor och att genomföra kommunala räddningsinsatser. En stor del av det olycksförebyggande arbetet bedrivs även i respektive medlemskommuns egen regi.

2 SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera

SSBF:s huvudsakliga uppgift inom det förebyggande arbetet är att påverka och stödja enskilda och andra samhällsaktörer så att de själva kan förebygga bränder och andra olyckor samt ha en egen beredskap för att agera när olyckan sker. Grundläggande förutsättningar för detta är kunskap och kompetens som svarar upp mot de behov, situationer och målgrupper som vi möter. Vi inriktar åtgärder utifrån kunskap om problembilden. På så sätt uppnår vi ett likvärdigt och jämställt skydd för invånarna.

Det förebyggande arbetet består av en stor mängd både riktade och allmänna informationsinsatser, rådgivning samt brandskyddsutbildningar som vi genomför för bland andra kommunernas anställda. SSBF ger också stöd till kommunerna i brandskydd och riskhantering både i samhällsbyggnadsprocessen och i pågående verksamhet.

Förbundet har en myndighetsroll där syftet är att förebygga olyckor som innefattar:

- tillsyn av att ägare och nyttjanderättshavare till byggnader och anläggningar bedriver det förebyggande arbete som åligger dem enligt lag.
- tillståndsprovning för hantering och innehav av brandfarlig och explosiv vara.
- att tillse att sotning och brandskyddskontroll sker.
- att i samverkan med SMHI och övriga räddningstjänster i länet bedöma brandrisken som underlag till beslut om eventuella restriktioner. Länsstyrelsen meddelar eldningsförbud i samverkan med räddningscentralerna i Stockholms län.
- att svara på remisser från kommunala och statliga myndigheter utifrån perspektivet skydd mot olyckor.

Det centrala målet är nedbrutet i två kvalitetsmål:

SSBF:s förebyggande verksamhet:

- är känd, efterfrågad och uppskattad av enskilda och andra myndigheter.
- har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor.

2.1 SSBF:s olycksförebyggande arbete är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter

Det olycksförebyggande arbetet handlar om att reducera risken för att olyckor överhuvudtaget inträffar. Det handlar dessutom om att reducera risken för att de olyckor som ändå inträffar får oacceptabla konsekvenser. För att få en optimal olycksreducerande effekt måste det förebyggande arbetet ske ute i samhällets olika verksamheter. SSBF arbetar

systematiskt med att, med kunskaps- och förmågehöjande aktiviteter, stödja dem som utgör ägare/nyttjanderättshavare till byggnader och anläggningar.

● Stärka våra medlemskommuners samt enskildas förmåga och kunskap att förebygga bränder och allvarliga konsekvenser till följd av bränder

SSBF har under året lämnat sakkunnigt stöd till medlemskommunerna kring hantering av olycksrisker, byggnadstekniskt och organisatoriskt brandskydd samt räddningstjänstens insatsmöjligheter. Detta sker inom områden som till exempel fysisk planering, byggnation, infrastruktur och miljöfarlig verksamhet samt annan tillståndsgivning (till exempel alkohol- och serveringstillstånd). Överdäckning av Stockholms central och projekt Gemensam syn på risk är exempel på några av de större ärenden som hanterats. Utvecklingsarbetet inom samhällsbyggandsprocesserna har fortsatt och det nya arbetssättet inom bygg har medfört ökad effektivitet och att stödet till kommunerna i deras process har förbättrats. Den interna processen för fysisk planering utvärderas på liknande sätt, i syfte att effektivisera och se över vilken typ av riskhantering inom den fysiska planeringen som SSBF ska prioritera att stödja medlemskommunerna med. SSBF genomför också ett arbete för att likrikta remisshanteringen gentemot medlemskommunerna avseende alkoholremisser.

SSBF fullgör skyldigheten enligt LSO att undersöka inträffade olyckor genom att dokumentera varje genomförd insats i form av en händelserapport. SSBF genomför vid behov även olika nivåer av särskilda utredningar, i form av kompletterande händelserapporter eller en mer omfattande olycksutredning. Erfarenheter och slutsatser från utredningarna återkopplas till berörda och används för att utveckla förebyggandearbetet.

Under året har bland annat följande genomförts:

- elva kompletterande händelserapporter,
- fem förstudier,
- en olycksutredning (radhusbrand i Åkersberga),
- två externa olycksutredningar, stöd till andra räddningstjänstförbund,
- återkoppling och förebyggande stöd till skolor, bland annat avseende kolloverksamhet i skollokaler,
- kommunikation till allmänheten kring risker med användning av grill på möblerade balkonger, efter inträffade brandtillbud,
- rådgivning till SVT efter tillbud i kamerabatteri/litium-jon,
- stöd till fastighetsägaren Micasa och Brandskyddsföreningens arbete för att minska antalet onödiga automatlarm.

Vid efterfrågan upprättar SSBF sakkunnigutlåtanden som stöd till polis/rättsväsende efter inträffade bränder. Hittills under året har cirka 45 sådana begäranden handlagts.

Samverkan och dialog har kontinuerligt skett med stadsdelarna, trygghetsråden och polismyndigheten, dock framför allt via digitala forum då coronapandemin förhindrat fysiska möten.

Samverkan med skolorna har fortsatt genom information och grundläggande brandkunskap till sexåringar. Med hjälp av brandinstruktörer har informationsinsatser kring förebyggande åtgärder och åtgärder i samband med brand på boende för nyanlända också genomförts.

SSBF:s brandstationer genomförde under perioden aktiva orienteringar på skolor för att identifiera och vid behov informera om brister såsom till exempel felaktigt placerade byggcontainrar. Då en större andel unga varit hemma under sommaren på grund av pandemin informerades samtliga kommuner inom förbundet om behovet av vaksamhet i förhållande till skolbränder som återkommande förekommer i samband med skollov.

● Aktivt kommunicera i syfte att verka förebyggande mot olyckor och stärka de enskildas förmåga att själva förebygga och hantera olyckor

SSBF nyttjar alla kontakter med allmänhet, media, samarbetspartners och de som tillsynas för att utbilda, lära och sprida medvetna budskap om hur man förebygger bränder och olyckor, samt hur man genomför ett systematiskt brandskyddsarbete. Detta har genomförts vid såväl planerade insatser som när behov har uppstått. Under andra tertialet har SSBF bland annat kommunicerat kring frågor som rör sommarens brandrisk och eldningsförbud samt risk för drunkning där vi till exempel gjort en informationsfilm med Lidingö stad. Liksom tidigare har vi fortsatt att förstärka Region Stockholms kommunikation kring covid-19, både internt och externt. Vi har spridit information om nya lagförändringar och dess inverkan på tillståndspliktiga verksamheter, samt gett råd och stöd till allmänhet och verksamhetsansvariga via vår inspektörstelefon och via vår rådgivning för sotnings- och brandskyddskontrollfrågor. Liksom tidigare har vårt deltagande i fysiska evenemang fått anpassas eller ställas in till följd av covid-19.

Efter bostadsbränder har den uttryckande personalen tillsammans med brandinstruktörer och berörda bostadsbolag gjort återbesök på skadeplatser. Detta gör att många, vid sidan av de direkt berörda, fått information om brandskydd. Brandinstruktörernas arbete har gjort återbesöken mer effektiva samt bidragit till att informationen har nått ut bättre.

Ett samarbete som bidrar till snabbare åtgärder vid tillbud i kommunala fastigheter har även initierats med Österåkers kommun.

● Medverka till att stärka våra medlemskommuners samt enskildas förmåga att förebygga även andra olyckor än bränder som kan leda till räddningsinsats

Statistikuppföljning kring vilken påverkan coronapandemin fått på olycksmönster och olyckstyper har skett löpande sedan pandemins start. Under årets andra tertial ser man en långsam återhämtning till normala nivåer för insatser av räddningstjänst, troligtvis beroende på att samhället öppnats då pandemirestriktionerna under sommaren lättats upp. Trafikolyckorna som i tidigt skede av pandemin minskade, är åter uppe på normalt antal

igen. Lägre antal hittar vi ännu vad gäller kategorin brand i byggnad, troligtvis beroende av att många fortsätter att arbeta hemifrån. Automatlarmen ligger även fortsatt på en lägre nivå. I takt med att larmen når en mer normal nivå ökar svårigheter att via statistiken se skiftningar kopplat till pandemin.

SSBF samarbetar med kommunerna på olika sätt för att stärka säkerheten på badplatser. Utryckande personal har orienterat och informerat gäster på kommunala badplatser och andra somriga samlingsplatser om aktuella risker, och informationsunderlag om säkerhet vid badplatser har även publicerats i kommunernas sociala medier.

Under våren påbörjades ett samarbete med Vallentuna kommun kring utskick av nyhetsbrev till barn, unga och deras föräldrar i syfte att informera om risker och att förebygga olyckor. Kommunen står som avsändare tillsammans med SSBF och Polisen och nyhetsbrevet planeras gå ut fyra gånger per år.

Samarbete har också skett med olika typer av trygghetsgrupper och skolföreträdare i samtliga av förbundets kommuner, för att sprida information om brandsäkerhet och stärka närvaron.

● Genomföra kontinuerlig omvärldsbevakning och rapportering inom SSBF, till samverkanspartners och till kommunerna

Avdelningen ledning och samverkan och Räddningscentral Mitt (RCM) utför dagligen omvärldsbevakning gällande inträffade händelser, kommande händelser, trender och tendenser utifrån ett räddningstjänstperspektiv. Detta kommuniceras till övriga SSBF och samverkanspartners i en daglig rapport. Vi deltar även vid samverkansmöten inför planerade händelser. Vid vissa tillfällen har händelsen krävt att det avsätts en speciell samverkansperson och/eller att beredskapsförändringar genomförs.

Utifrån inträffade händelser och omvärldsbevakning tar RCM regelbundna, men även akuta, kontakter med våra kommuners tjänsteman i beredskap (TiB) eller liknande funktion. Det kan gälla samhällsstörningar eller något som av andra orsaker kan vara en kommunal angelägenhet.

● Kontinuerligt utreda och analysera samhällets riskbild som ett av underlagen för vår förebyggande och skadeavhjälpande verksamhet

Delarbetet med samhällets riskbild som underlag för SSBF:s styrdokument med handlingsprogram har färdigställts. HP-samrådsremiss har färdigställts med riskbilaga. Arbete med samhällets riskbild som underlag för andra processer fortsätter under året.

2.2 SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor

Kunskap om olyckor är en förutsättning för samhällets gemensamma strävan mot ett minskat antal olyckor. SSBF har här en unik erfarenhet och är den aktör som ser olyckorna och har möjlighet att sammanställa och analysera erfarenheter och lärdomar från dem. Flera

aktörer i samhället har ansvar och rådighet (samt möjlighet och vilja) att arbeta förebyggande mot olyckor, men inte kunskapen om var eller på vilket sätt olyckorna sker. Genom att utveckla och systematisera uppföljningen av olyckor ska vår erfarenhet och kunskap spridas till såväl kommunala, privata och andra offentliga aktörer.

● Utföra myndighetsutövning inom lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarlig och explosiv vara

Till följd av coronapandemin finns fortsatt avvikelse på tillsynsverksamheten. Hittills under året har cirka 370 tillsyner genomförts, vilket är cirka 100 tillsyner färre än planeringen som utgick från att samhället tidigare och i större utsträckning under våren skulle ha kunnat återgå till viss normalitet i takt med ett bättre vaccinationsläge. Ofta inträffar snabba avbokningar med anledning av sjukdom/symtom hos motparten. En prioritering av återstående tillsyner enligt tillsynsplanen kommer att ske under hösten.

Skärgårdstillsyner har kunnat genomförts som planerat under sommaren. Projektgrupper avseende tillsyn av handel och garage har genomfört tillsyner samt tittar på vidare hantering av liknande verksamheter vid riskvärdering. Kompetensgrupperna för särskilt komplexa tillsynsobjekt har fortsatt sitt arbete, bland annat har en vägledning för byggnadsminnen tagits fram.

Exempel på tillsynsärendens under tertialet är:

- Questroom – ännu en tillsyn på samma verksamhet som tillsynades i våras men nu på annan adress, och som resulterade i att verksamheten upphörde i lokalen.
- DN-skrapan – föreläggande om räddningshiss samt trycksatt stigarledning.
- Samfundet Birgittasystrarna – kloster med hotellverksamhet samt äldreboende. Krav på omfattande brandskyddsåtgärder, avsaknad av systematiskt brandskyddsarbete.
- Pensionat Oden – pensionat i flerbostadshus, förbud mot verksamhet i vissa lokaler på grund av avsaknad av alternativ utrymningsväg.
- Rosenlunds sjukhus – föreläggande om sprinkler samt brandavskiljning på psykosavdelning. Överklagat till Länsstyrelsen som gått på SSBF:s linje. Nu överklagat av motpart till förvaltningsrätten.
- Söder Torn – föreläggande om installation räddningshiss. Överklagat av motpart till Länsstyrelsen som gått på vår linje. Nu överklagat av motpart till förvaltningsrätten.

Arbete sker löpande med att hantera tillståndsgivning enligt LBE. Ärendutfallet hittills under året ligger i nivå med motsvarande period år 2020. Uppdaterad lagstiftning kring explosiva varor har trätt i kraft under sommaren, vilket kan påverka antalet ansökningar om tillstånd under det fortsatta året. Uppskattat är det omkring 150 verksamheter som på grund av den nya lagen har behov av att söka om sina tillstånd.

Sotning och brandskyddskontroll sköts av upphandlade entreprenörer enligt frister. Under våren har nya entreprenörer för sotning och brandskyddskontroll tillträtt efter upphandling i

kommunerna Solna, Sundbyberg, Vaxholm och Österåker. Startmöten och introduktion har genomförts med entreprenörerna.

● Införa ny modell för hållbar sotningsverksamhet

Implementering av ny modell för hållbar sotning har skett i Solna/Sundbyberg och Österåker/Vaxholm under årets första månader. Genom att träffa tilläggsavtal med SSBF:s övriga entreprenörer har dessa frivilligt åtagit sig att börja använda den mer miljövänliga sotningsmetoden roterande undertryckssotning, samt att möjliggöra att brandskyddskontroll ska kunna ske underifrån i fastigheter där säkert tillträde till taket inte kan ske. Modell för samverkan och uppföljning samt nya taxor för tjänsten har införts.

Fortsatt arbete sker med att bygga upp ett nytt system för förande av kontrollbok för sotning. Inriktningen är att den digitala plattformen för kontrollboken kommer vara klar vid årsskiftet för sotningsdistrikten inom Stockholm, Solna/Sundbyberg samt Österåker.

Utvecklingsmål

I handlingsprogrammet för 2016–2019 (2020–2021) anges tre utvecklingsmål för det förebyggande arbetet under perioden. Dessa grundar sig bland annat i den förmågebedömning och riskstudie som gjordes inför arbetet med handlingsprogrammet. De tre utvecklingsmålen återkommer i de årliga verksamhetsplanerna och ges olika tyngd olika år.

Under 2021 kommer vi framförallt arbeta med utvecklingsmålen 2 och 3.

1. SSBF ska utveckla sin förmåga att analysera och lära av inträffade händelser.
2. **SSBF ska utveckla sin förmåga att förmedla kunskap om olyckor till rätt aktörer.**
3. **SSBF ska utveckla sättet på vilket det egna arbetet med att förbygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas.**

2.3 SSBF ska utveckla förmågan att förmedla rätt kunskap kring olyckor till rätt aktörer

● Verka aktivt för att skapa forum och kontaktytor mot samhällsaktörer i syfte att förebygga olyckor

Brandinstruktörerna jobbar kontinuerligt bland annat med föreningar, bostadsbolag och skolor för att öka kunskapen kring olycksförebyggande och för att skapa bättre förutsättningar för individer och verksamheter att själva hantera olyckor.

Orienteringar och platsbesök har skett vid byggprojekt och på museum för att säkerställa god insatsförmåga. På grund av coronapandemin har det dock varit svårt att genomföra besök och möten i verksamheter i den omfattning som önskas. Digitala mötesforum har ersatt dessa för att bibehålla dialog med bland annat kommunrepresentanter, skola, vaktbolag och näringsidkare för att belysa problematik och initiera åtgärder vid behov.

Under hösten planeras ett fortsatt samarbete med Kustbevakningen.

● Avsluta MSB:s och Brandskyddsföreningens projekt Lärande från bostadsbränder

Projektets datainsamling avslutades 2020. SSBF stödjer vid efterfrågan MSB med deltagande i slutsummering och annat avslutande arbete.

2.4 SSBF ska utveckla sättet på vilket det egna arbetet med att förbygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas

● Effektivisera SSBF:s roll i att stödja medlemskommunerna att ta riskhänsyn i samhällsplanering

Ett nytt hanteringssätt av byggärenden har införts, som innebär ökad effektivitet och ett bättre stöd till medlemskommunerna. Utveckling av arbetsprocessen för stöd till medlemskommunernas arbete med fysisk planering har också påbörjats. Arbetet med stöd till kommunerna i infrastrukturärenden har kommit igång med ökat samarbete mellan avdelningarna ledning och samverkan och riskhantering. En inventering har påbörjats av våra bedömningar i de stora projekten för att ensa och likrikta våra bedömningar.

● Utveckla förmågan att analysera data, dra slutsatser och tillvarata kunskap i syfte att effektivisera förebyggandearbetet

Att nyttja kunskap och dra slutsatser ur undersökningsrapporter efter insatser (händelserapporter, kompletterande händelserapporter, förstudier och olycksundersökningar) är ett sätt att systematiskt närma sig detta VP-uppdrag. Utvecklade arbetsformer för intern samverkan mellan dem som arbetar förebyggande inom SSBF har påbörjats. Distansarbetet till följd av coronapandemin under det gångna 1,5 åren innebär en något försvårande omständighet för att skapa ökad överspridning av kunskap och ett kreativt klimat med idégenerering mellan medarbetarna. Det går att hålla kreativa och bra möten via Skype, men man kan inte fullt ut ersätta verktygen som fysiska möten och social arbetssamvaro innebär.

Framtagning av nya mål för förebyggandearbetet har skett inom ramen för arbetet med styrdokumentet med handlingsprogram 2022–2023. Under hösten påbörjas arbete med framtagning av en förebyggandestrategi. Arbete påbörjas också med att ta fram lämpliga sätt för mätning/utvärdering av effekter i förebyggandearbete.

Det pågår dessutom ett arbete med skyfallshantering där brandstationerna identifierar kritiska körvägar som kan påverkas vid skyfall. Stockholms stad har initierat detta och är involverade för att kunna vidta nödvändiga åtgärder.

3 SSBF är förberett att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka

SSBF:s räddningstjänstberedskap är anpassad för att kunna ingripa vid flera olika händelser och situationer. Den utgår år 2021 från 16 brandstationer varav 13 är heltidsstationer med bemanning dygnet runt, 2 är deltidstationer med beredskap dygnet runt (stationen i Vaxholm är bemannas dagtid under veckodagar, därutöver bemanning i beredskap) och en station som är bemannad med ledningspersonal. Som ytterligare förstärkning finns tio räddningsvårn i skärgården som bemannas med frivilligpersonal boende i området, vilket är en viktig resurs särskilt när det gäller att snabbt påbörja insatsen då viss materiel finns att tillgå. Brandstationerna har utrustning, resurser och kompetens att släcka eller begränsa mindre bränder i byggnader eller utomhus, hjälpa loss fastklämda personer vid trafikolyckor, ge undsättning till personer i farlig miljö såsom brinnande byggnad och omhändertar ämnen vid mindre allvarliga utsläpp. Alla stationer genomför även vattenlivräddning av personer på eller nära yta och kan undsätta personer som fastnat i till exempel hissar och maskiner. Därutöver ges aktiv hjälp vid hjärt- och lungräddning och i kontakt med person där risk för självmord föreligger.

Förberedelse av räddningsinsats sker genom utbildning, övning, fordons- och materielunderhåll samt kompetensutveckling. Orienteringar, det vill säga platsbesök där brandstyrkorna bekantar sig med den närmaste omgivningen för att underlätta räddningsinsats, och metodutveckling är andra viktiga delar inför en kommande räddningsinsats.

SSBF:s räddningsinsatser genomförs av de operativa resurserna och av ledningsresurser som är fördelade inom SSBF:s geografiska område. Räddningsinsatserna ska vara snabba, effektiva och säkra för att begränsa skador på människor, egendom och miljö.

Kvalitetsmålen för SSBF:s räddningstjänstverksamhet är att:

- Hjälpen till de enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka.
- Hjälpen till de enskilda vid räddningsinsats har god kapacitet, noggrannhet och robusthet.

Larmfrekvens

Antal räddningsinsatser och andra uppdrag

Under perioden januari till och med augusti 2021 har SSBF blivit utlarmade till 6 449 räddningsinsatser och andra uppdrag.

Sedan 2017 finns en konstant men långsam nedgång i larmfrekvens. Denna nedgång kan ha sin förklaring i att olika aktörer i samhället förbättrat sin förmåga att själva hantera

brandtillbud och andra händelser. Åren 2020 och 2021 är det dock sannolikt att coronapandemin har haft en påverkan på larmstatistiken då det har varit färre människor i rörelse och betydligt fler har jobbat hemifrån.

Vid sju procent av händelserna återkallades räddningsenheterna före ankomst. Motsvarande siffra för år 2020 var åtta procent.

Andra räddningstjänster har bistått SSBF vid 714 tillfällen.

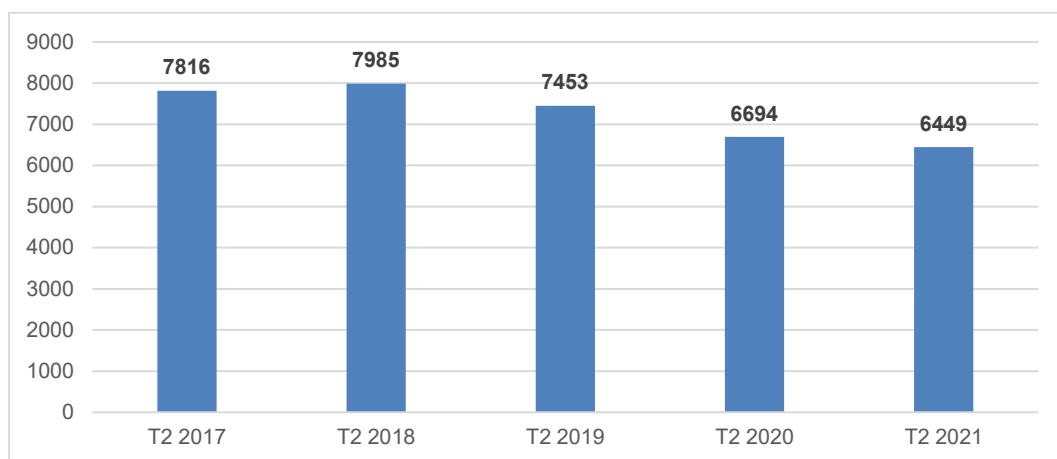

Diagram 1: Antal räddningsinsatser och andra uppdrag där SSBF blivit utlarmade.

Bränder

Under perioden januari till och med augusti har SSBF blivit larmade till 1 236 bränder i olika objekt och miljöer .

- Av totalt 1 236 larm om bränder utgörs 43 procent av larmtypen brand i byggnad. Sett till SSBF:s totala larmvolym, alltså samtliga larmkategorier, utgör brand i byggnad däremot 10 procent av larmen under T1 och T2 2021. Detta är, sett till den totala larmvolymen, en stabil andel larm om brand i byggnad under åren 2017, 2018, 2019 och 2020.
- Minskningen som man ser i diagrammet för 2020 och 2021 är sannolikt en effekt av coronapandemin. Fler människor har arbetat hemifrån under rådande restriktioner vilket förmodas ha påverkat antalet brand i byggnad (sannolikheten att branden upptäcks och kan hanteras av den enskilde ökar om människor arbetar hemifrån).
- När det gäller den minskade andelen larm om brand ej i byggnad (brand ute, brand i fordon etc.) får förklaringen sökas någon annanstans. Sommaren 2021 har varit varm, vädret fint och fler människor har semesterat på hemmaplan. Under 2020 noterades en kraftig nedgång i antalet anlagda bränder i skog och mark. Det är inte osannolikt att en ökad försiktighet från allmänheten bidragit till det minskade antalet bränder och brandtillbud, inte minst i ljustet av de senaste årens stora skogsbränder.

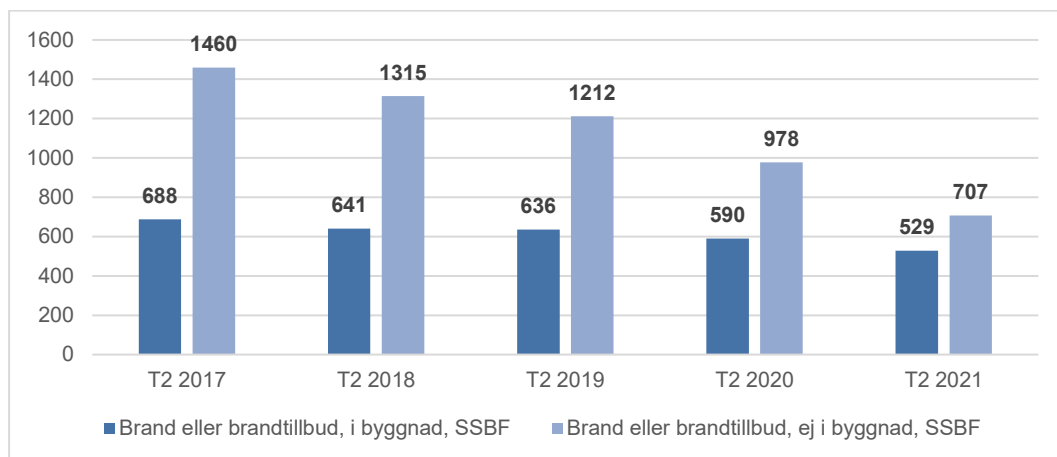

Diagram 2: Antal bränder inom SSBF:s geografiska område.

Av samtliga bränder så bedömdes 23 procent som anlagda. För *brand i byggnad* bedömdes 9 procent som anlagda och för *brand ej i byggnad* var siffran 54 procent.

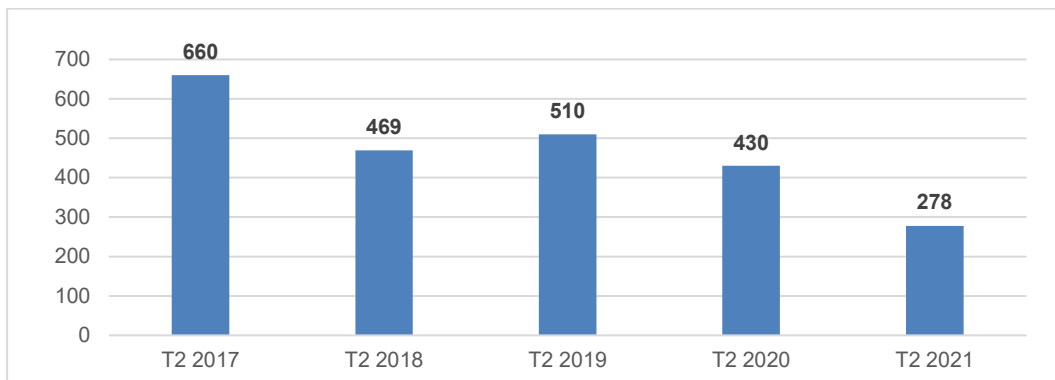

Diagram 3: Antal anlagda bränder inom SSBF:s geografiska område.

Två personer har omkommit vid brand. Det var okänt om det fanns brandvarnare i lägenheterna.

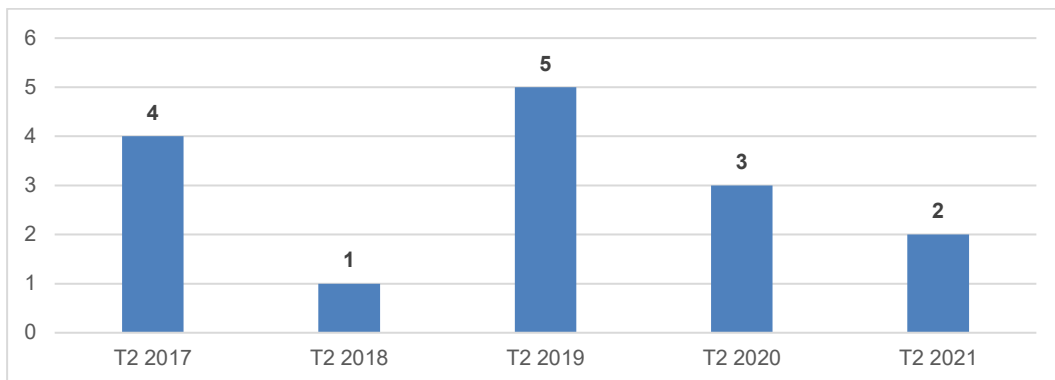

Diagram 4: Antal omkomna vid brand inom SSBF:s geografiska område.

Antal bränder i bostäder var 373 och står för 70 procent av bränderna i byggnad och 30 procent av samtliga bränder i olika objekt och miljöer.

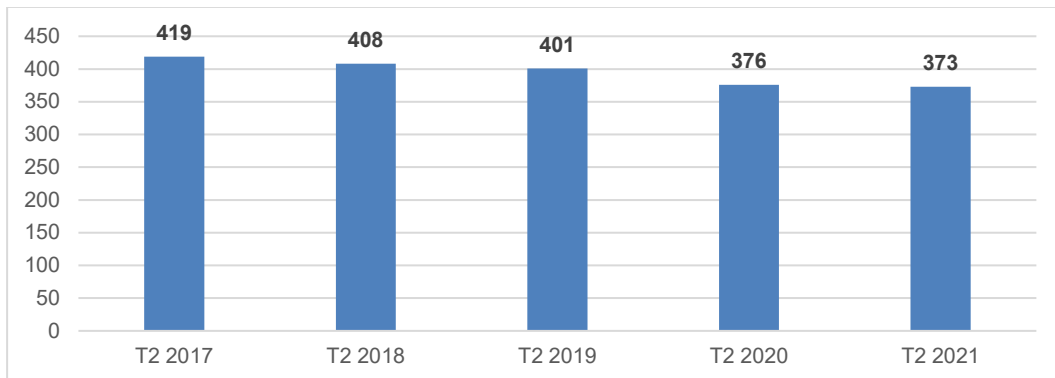

Diagram 5: Antal bränder i bostäder inom SSBF:s geografiska område.

Det totala antalet bränder och brandtillbud i skolor, förskolor och fritidsgårdar är på samma nivå som tidigare år. Statistiken visar dock att antalet bränder i förskolor har minskat med fyra stycken medan bränder i skolor har ökat med tre stycken.

De flesta bränder eller brandtillbud i skolor startade på skoltoaletten eller utanför skolbyggnaden. Den vanligaste tidpunkten var dagtid under skoltid.

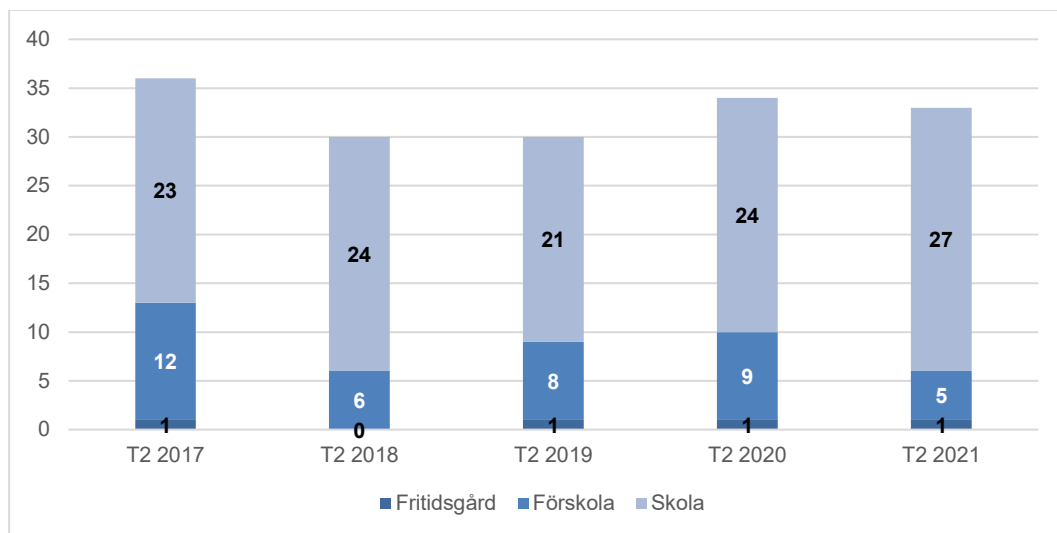

Diagram 6: Antal skolbränder i byggnad (fritidsgård, förskola och skola) inom SSBF:s geografiska område.

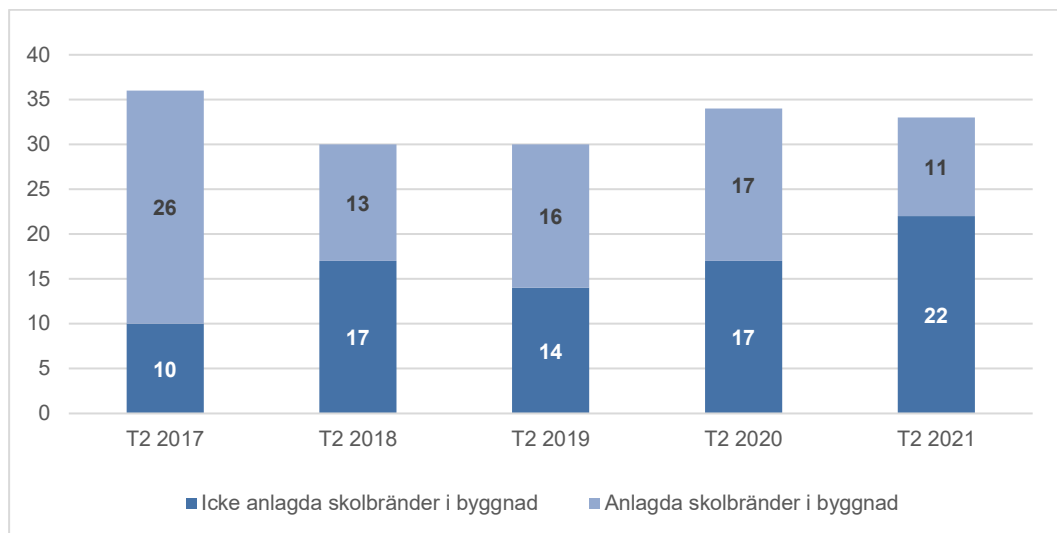

Diagram 7: Jämförelse mellan antalet anlagda respektive icke anlagda skolbränder i byggnad inom SSBF:s geografiska område.

Övriga larm

Själv mord/försök

Under andra tertialet 2021, har antalet självmord eller självmordsförsök ökat med 17 stycken jämfört med samma period 2020.

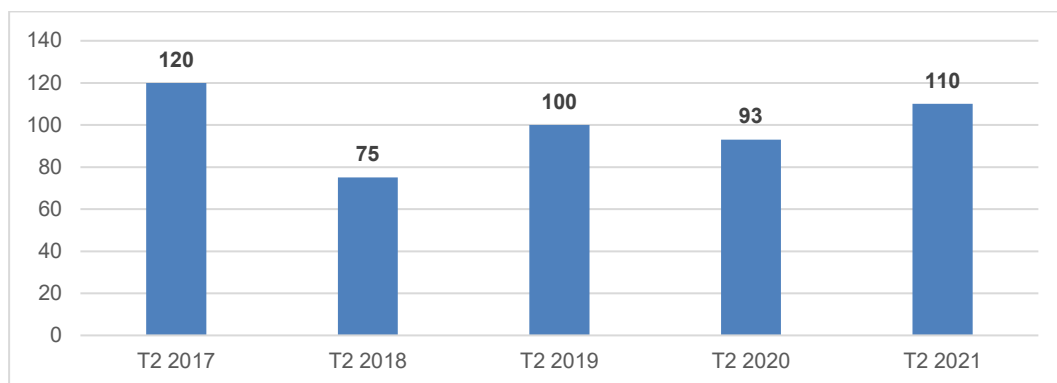

Diagram 8: Antal självmordslarm eller självmordsförsök inom SSBF:s geografiska område.

Trafikolyckor

Antalet trafikolyckor har minskat med 38 stycken under årets första 8 månader jämfört med samma period året innan. Detta kan bero på minskat resande, både nationellt och internationellt, vilket har bidragit till att avlasta infrastrukturen. Digitala möteslösningar under coronapandemin har i många fall ersatt fysiska möten och detta har i sin tur bidragit till minskat resande och färre trafikolyckor.

Under andra tertialet 2021 har det skett en långsam ökning av antalet trafikolyckor. Detta kan sannolikt kopplas till en återgång till ett samhälle med fler människor i rörelse i och med avveckling av coronarestriktioner.

Under sommarmånaderna juni och juli 2021 ökade antalet trafikolyckor och närmade sig antalet för samma period 2017–2019. Under augusti 2021 minskade dock frekvensen igen mot tidigare årsvärden.

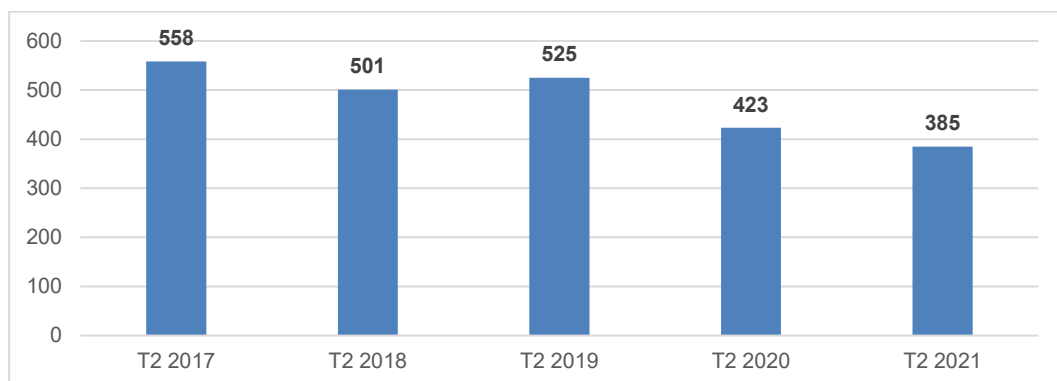

Diagram 9: Trafikolyckor inom SSBF:s geografiska område.

Hjärtstoppslarm

Antalet hjärtstoppslarm har ökat markant jämfört med tidigare år, och är nästan på samma nivå som 2018. Det är en ökning med 69 larm jämfört med år 2020. Åren 2019 och 2020 har varit under värdena för tidigare år.

De högre värdena för 2017, 2018 och 2021 skulle kunna ha sin förklaring i varmare sommarperioder. Hög belastning på ambulanssjukvården kan ha också påverkat frekvensen av hjärtstoppslarm.

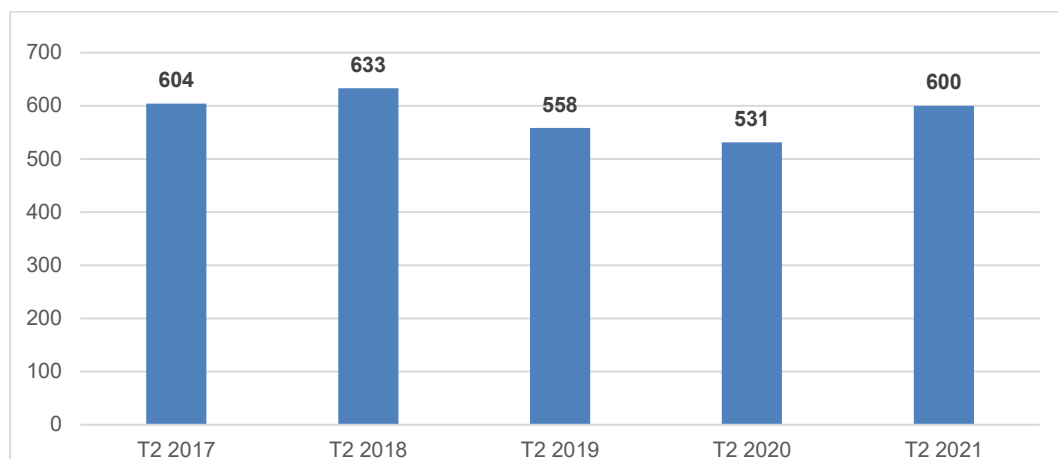

Diagram 10: Hjärtstoppslarm inom SSBF:s geografiska område.

Automatiska brandlarm

Antalet automatiska brandlarm har ökat något jämfört med år 2020, men ligger fortfarande under medelvärdena för övriga år. Detta kan troligen bero på coronapandemin då en del olika verksamheter i samhället har haft begränsad verksamhet eller helt stängt ner. Dock har en del verksamheter öppnat igen under året, vilket kan förklara en liten ökning för år 2021.

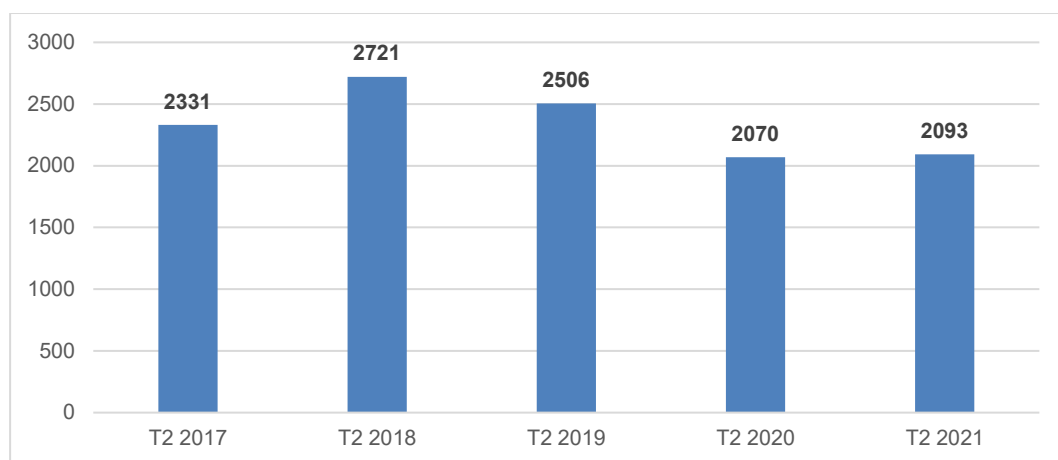

Diagram 11: Automatiska brandlarm utan brandtillbud inom SSBF:s geografiska område.

Drunkning eller drunkningstillbud

Antalet drunkningsolyckor eller drunkningstillbud ligger på ungefär samma nivå under åren 2017–2021. Uppgifterna för SSBF är under åren relativt konstanta men med en viss variation. Det är fler drunkningslarm under år 2018 och 2020 vilket kan ha sin förklaring i att somrarna har varit varma. Under 2021 går det att se en viss minskning i antalet drunkningstillbud, trots att sommaren varit varm. En förklaring till detta kan vara den ökade mediala uppmärksamheten kring drunkning och räddningstjänstens framkomlighetsproblem på populära badplatser.

Kring larmtypen drunkning är larmviljan hög hos allmänheten, vilket bör betraktas som en positiv faktor då det vid den typen av olyckor finns ett stort behov av ett snabbt ingripande.

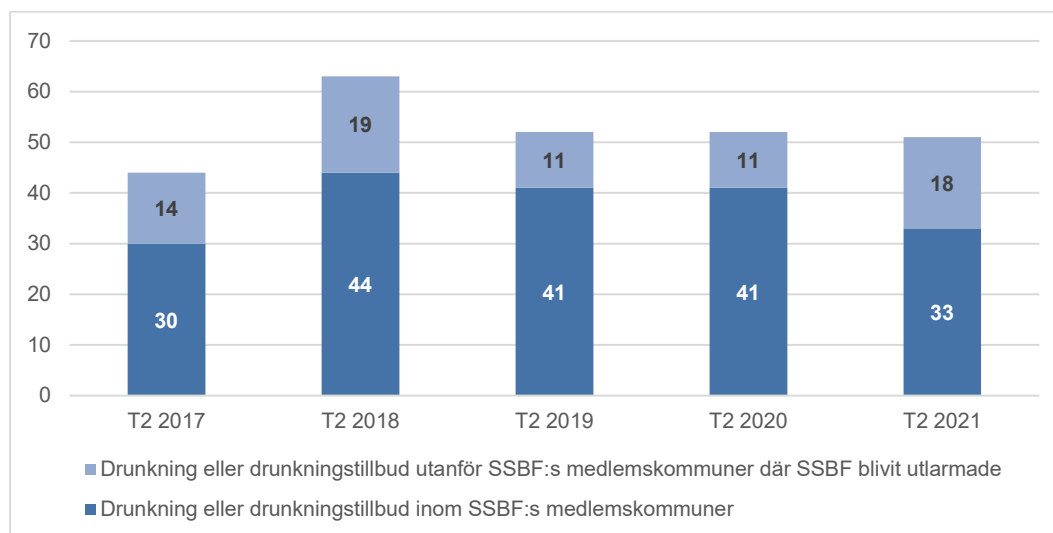

Diagram 12: Drunkning eller drunkningstillbud inom respektive utanför SSBF:s geografiska område där SSBF blivit utalmerade.

3.1 SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka

De enskilda kan känna sig trygga i att SSBF kommer till deras hjälp när en olycka inträffar som de inte själva kan hantera. Vi har resurser för att ingripa i syfte att förhindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö.

- Larma rätt resurs till rätt händelse och leda samt utföra räddningsinsatser enligt lagen om skydd mot olyckor och andra operativa avtalsuppdrag
Att larma rätt resurs till rätt olycka över tid kräver ständig uppdatering av beslutsstöd, uppföljning och utbildning.

RC Mitt kvalitetskontrollerar larmplanerna kontinuerligt. Om något uppstår som kan uppfattas som en avvikelse i utalarmeringen av resurser återkopplar respektive enhet på räddningsavdelningen direkt till RC Mitt för att säkerställa en effektiv larmkedja. Stationerna dokumenterar dessutom löpande sina körtider, vilket utgör ytterligare ett beslutsstöd vid revidering av larmplaner och stationsområden.

Den operativa ledningen utvärderar löpande sitt arbete avseende genomförande och effektivitet och kvalitet. Vid behov genomförs återbesök, erfarenhetsåterkopplingar och after action reviews efter genomförda insatser.

Räddningsavdelningen rapporterar avvikande utalarmeringar i RIA-systemet när de inträffar, så att utredning kan göras tillsammans med RC Mitt.

- Planera och genomföra räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka
RC Mitt följer upp larmhanteringstiderna varje månad för området totalt och för varje samverkanspartner enskilt. Det sker även en uppföljning av hanteringstiderna tertialvis för enskild medarbetare. Detta för att kvalitetssäkra arbetet och att kunna sätta in individuellt anpassad utbildning eller stöd vid behov.

RC Mitt följer också upp andelen förlarm på samma sätt som ovan beskrivet.

All operativ personal genomför kontinuerligt övningar och orienteringar för att bibehålla kompetens och förmågan att påbörja och genomföra en snabb, effektiv och säker insats. Genom att hela tiden öva all operativ personal och vara uppdaterad på metoder och arbetssätt kan vi säkerställa att räddningsinsatserna utförs med kvalitet. Vid varje nytt automatlarmsobjekt görs särskilda orienteringar på objektet.

Det pågår ett utvecklingsarbete med nytt framkörningsstöd som förväntas installeras under hösten.

Orientering av områden och bebyggelse görs kontinuerligt och nya objekt tas med i detta arbete. Respons- och anspänningstider följs upp tertialvis och taktik och metoder utvecklas i dialog mellan grupperna och genom övning av olika scenarier.

● Planera och genomföra insatser så att responstiden blir så kort som möjligt med bibehållen kvalitet

Det kvalitetsarbete som är beskrivet i föregående uppdrag är, tillsammans med utbildning, fortbildning, lärande av inträffade händelser och omvärldsbevakning hörnstenar i att ha en så kort responstid som möjligt. Tiden är naturligtvis avgörande, men att det är rätt resurser som kan bryta den oönskade händelsen är minst lika viktig. Vi arbetar därför kontinuerligt med dem båda för att uppnå målet. Vi har löpande uppföljning och samarbete med SOS Alarm. Detta samarbete är av yttersta vikt, då vi arbetar tillsammans i larmkedjan från 112-samtal tills vi är på plats för att hjälpa nödställda och bryta förloppet. Vidare exempel på arbete är en analys av faktorer som påverkar larmhanteringstiderna och kontakt med Stockholms stad gällande framkomlighetsfrågor.

Orienteringar, utbildningar och kunskapskontroller för ökad lokalkännedom och förmåga sker löpande i varje grupp på samtliga stationer. Räddningsvärnen i Stockholms skärgård bidrar i att responstiden för de perifera delarna av vårt område ska bli så kort som möjligt, vilket i flera fall bidragit till en mycket positiv påverkan av insatsen.

● Effektivisera räddningsinsatserna med processen "Insatsplanering"

Den digitala hårdvara som skulle installeras i fordonen har ännu inte kommit på plats. Medarbetare med specialkompetens och ansvar inom området har slutat på avdelning ledning och samverkan, varför fokus under hösten kommer att ligga på att återbesätta funktionen.

Räddningsavdelningen har påbörjat insatsplaneringen i Helios. Fokus detta år har varit på höga byggnader. Objektskort för respektive byggnad har tagits fram och lagts in i Helios. Under hösten planeras ytterligare utbildning i systemet.

● Genomföra kvalitetsutveckling tillsammans med samverkanspartners utifrån samarbetsavtal som reglerar larm och ledning

Innan sommaren genomfördes enskilda kvalitetsuppföljningar med samtliga räddningstjänster i Räddningsregion Mitt via digital plattform. Samtliga räddningstjänster var nöjda med RCM:s arbete och vi var även överens om att under hösten ta fram ett regionsgemensamt sätt att se på kvalitetsuppföljning. Den gemensamma kvalitetsuppföljningen planeras att hållas på plats i Stockholm i november, men vi håller även en beredskap för att ställa om till digital plattform utifrån pandemiläge.

● Delta i gemensamma kontaktytor mot samhällsaktörer i syfte att förebygga olyckor och upprätthålla god samverkan

Personal på brandstationerna träffar kontinuerligt polis och personal från kommun/stadsdel i syfte att skapa kontakter, kommunicera och planera kring händelser som berör respektive

organisation. På Lidingö inleds under hösten medverkan i kommunens arbete med suicidprevention i kommunala skolor.

SSBF har utvecklat utbildningen i avancerad indikering tillsammans med MSB och Räddnings-tjänsten Storgöteborg. Samarbetet med Kustbevakningen och Sjöfartsverket när det gäller förmågan att genomföra MIRG-insatser (maritime incident response group) har varit prioriterat under perioden och flera övningar har genomförts. Samarbetet med MSB omfattar även NUSAR (nationell förstärkningsresurs för urban sök och räddning) och NUSAR-resurserna.

SSBF har under året också samverkat med andra myndigheter och räddningstjänster gällande utveckling av insatser med stöd av drönare.

- Vidmakthålla vår förmåga att skriva och följa upp händelserapporter samt återkoppla från inträffade händelser inom organisationen
Utöver distriktens händelserapportgranskare har arbetsgruppen som arbetar med restvärdesräddning fått utökad ansvar att även granska rapporterna utifrån kvalitet.

3.2 SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet

Det är av stor vikt för invånarna att räddningsinsatser är effektiva, i synnerhet för de som drabbas av olyckor. Lagen anger effektiva räddningsinsatser som ett nationellt mål. Vad som är att betrakta som en effektiv räddningsinsats anges dock inte. Vi ser att effektivitet i detta sammanhang är ett mångfacetterat begrepp och har valt att definiera den i tre delar: vår kapacitet, vår noggrannhet och vår robusthet.

- Vidareutveckla våra beredskapsresurser

Vi fortsätter arbetet med att utreda och ta fram förslag på lösning för livräddning från inngårdar och smala gränder.

Med hjälp av körtidsanalyser utreder och analyserar vi hur vi lever upp till kravet på att vara behjälplig med utrymning med hjälp av räddningstjänsten utifrån stegbilar och bärbara stegars placering.

- Fortsatt utveckling av vår övnings- och utbildningsorganisation

Lokal övningsverksamhet fortgår, är välfungerande och bidrar även kontinuerligt med instruktörer till övningsanläggningarna.

Dykorganisationen driver projektet Dykledande brandman, i syftet att stärka insatserna. Projektet har bidragit till att höja kompetensen och utbilda fler dykledare.

På utbildningsenheten fortgår arbetet med att uppdatera och digitalisera utbildningsmaterial. Utbildning och övning ställs fortsatt om till digitala varianter. Vid de tillfällen som kräver fysisk närvaro har anpassningar gjorts av plats, avstånd och antal deltagare per tillfälle.

● Fortsätta utveckla den regionala samverkan

På samverkande nivå fortsätter arbetet inom SSR:s samordningsgrupp i temaområde övning med regelbundna digitala möten, fortsatt samverkan och planering av kommande samverkansövningar som enligt SSR:s planering är tänkta att genomföras under hösten, beroende på pandemiläge.

På verkställande nivå är genomförandet av gemensamma samverkansutbildningar och övningar kraftigt inskränkt på grund av coronapandemin. Samverkansbehov och gemensam lägesbild i vardagen har, till stor del, kunnat ställas om från fysiska möten till digitala alternativ.

Vi har under året genomfört en analys och planerat för det regionala övningsbehovet avseende ledning.

Samverkan sker på flera olika nivåer och områden, bland annat SSBF:s materiel- och resursenhet som nyttjas regionsövergripande. SSBF har även ett en enhet för ras och tung räddning som verkar med sin specialistkompetens inom hela regionen, det operativa samarbetet kring insatser med räddningsdykare samt regional samverkan med Kustbevakningen.

På planerings- och ledningsnivå fortsätter samarbetet mellan ledningscentraler och det planeras även samverkansövningar med andra förbund. Samarbetet kring suicidprevention (SPIS) fortsätter också.

● Säkerställa personell kapacitet och robusthet vid särskilda tillfällen och händelser samt för att kunna bemanna samverkansstab vid behov

Arbetet med att skapa redundans för utlarmning av räddningsresurser tillsammans med räddningscentralen i Räddningstjänsten Storgöteborg fortskrider. Målsättningen är att ha full implementering på plats efter årsskiftet.

Projektet beredskapsplanering har slutförts under sommaren. Arbetet har resulterat i en slutrapport som tydliggjort struktur och arbetssätt för beredskapsfunktionen.

Utvecklingsmål

Utvecklingsmålen innebär en förstärkning av vårt organisatoriska lärande och vår roll i samhällets lärande från olyckor som skett. I handlingsprogrammet för 2016–2019 (2021) anges fyra utvecklingsmål för räddningstjänstverksamheten för perioden. Dessa grundar sig huvudsakligen i den förmågebedömning och riskstudie som gjordes inför arbetet med handlingsprogrammet. De fyra utvecklingsmålen ges olika tyngd olika år.

Under 2021 kommer vi att arbeta med två av utvecklingsmålen, 1 och 3.

SSBF:s räddningstjänstverksamhet ska utveckla:

- 1. Förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer.**
2. Samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationella som internationella.
- 3. Planeringen för räddningstjänst vid höjd beredskap.**
4. Förmågan att verka vid terrorhändelser.

3.3 SSBF:s räddningstjänstverksamhet ska utveckla förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer

- Befästa och utveckla förmågan att genomföra stora och resurskrävande insatser med bibehållen kvalitet över tid, samt utveckla strukturen för att genomföra effektivare insatser

SSBF utvärderar kontinuerligt våra större insatser för att dra lärdomar av hur dessa kan bli bättre. Detta sker bland annat genom AAR (after action review) och fördjupade olycksundersökningar.

Utrustning för stora och resurskrävande insatser finns inom SSBF, bland annat materielcontainer (MRE), kantin, container och högriskcontainrar, vilket skapar god uthållighet. Rutiner och arbetssätt på skadeplats har skapats och utbildning i material och rutiner sker kontinuerligt. Personalen är övad att i samverkan med andra hantera stora och resurskrävande insatser. Det är regionens samlade operativa resurser och förmågan till ledning som säkerställer kvalitet över tid.

SSBF har varit inblandad i stora insatser under året, bland annat rasolyckan i norska Gjerdrum, och lärdomen är att vi står väl rustade för uppdraget samt att den nationella samverkan är god.

Stationerna och yttre befäl har även genomfört samverkansövning kring händelser med explosiva varor samt höga byggnader.

- Fortsätta att utveckla samverkan med andra aktörer på skadeplats
Samverkan på skadeplats sker utifrån det regionala nätverket med andra förbund och statliga myndigheter. Genom att nyttja brandinstruktörerna på skadeplats har kommunikation och samverkan underlättats.

3.4 SSBF ska utveckla planeringen för räddningstjänst vid höjd beredskap

● Analys och framtagande av SSBF:s krigsorganisation

Under våren har SSBF:s ledningsgrupp fattat beslut om att en krigsorganisation ska upprättas under 2021. En arbetsgrupp med representation från samtliga avdelningar har bildats och kommer under hösten att delta på ett antal workshoppar. Samtliga workshoppar utgår från MSB:s processbeskrivning för att ta fram en krigsorganisation. Syftet är att ta fram ett förslag på krigsorganisationens utformning som sedan presenteras för ledningsgruppen.

Att krigsplacera all tillsvidareanställd personal är en del av arbetet med krigsorganisation och löper på enligt framtagen rutin.

● Utveckling av SSBF:s del i befolkningskyddet

Under våren har ett samarbete inletts med Räddningstjänsten Storgöteborg och Räddningstjänsten Syd avseende analys av räddningstjänstens förmågor gällande räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB). Arbetet kommer att fortgå under hösten och syftar till att resultera i en skrivelse avseende RUHB som sedan kommer att skickas till berörda myndigheter.

Inom Samverkan Stockholmsregionen (SSR) har ett arbete påbörjats som syftar till att hitta gemensamma beröringspunkter gällande utvecklingen av det civila försvaret på en regional nivå. SSBF deltar i det här arbetet som kommer att fortgå under de kommande åren.

När det gäller utvecklingen av vår förmåga att hantera oexploderad ammunition (OXA) har en dialog med Försvarsmakten förts under våren. Dock har SSBF:s ledning beslutat att avvakta vidare utveckling avseende OXA till vi får en tydligare statlig inriktning.

En inledande dialog avseende gemensamma beröringspunkter inom befolkningskyddet har påbörjats med Region Stockholm och kommer att fördjupas under hösten.

Under hösten 2022 väntas vidare inriktningar avseende utvecklingen av befolknings-skyddet komma i och med den statliga utredningen om civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap. SSBF kommer att invänta och arbeta i enlighet med dessa inriktningar.

● Utveckla vår förmåga att agera vid kris och svåra samhällsstörningar

Styrdokument i form av policy och riktlinjer för arbetet med kontinuitetshantering har tagits fram under våren. Dessa kommer nu att granskas, eventuellt revideras och sedan fastställas under hösten.

Med anledning av att arbetet med krigsorganisationen kommer att prioriteras under hösten har workshoppar avseende kontinuitetshantering skjutits fram till våren 2022.

4 SSBF är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens och god arbetsmiljö som har engagerade medarbetare

● Attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens och utveckla befintliga medarbetare i linje med förbundets mål och uppdrag

Kompetensförsörjning är en strategiskt viktig fråga och syftar till att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare med den kompetens som behövs för att klara verksamhetsutveckling och måluppfyllelse.

För att kunna hantera stora delar av rekrytering till den operativa styrkan så har SSBF sedan ett flertal år en rekryteringsgrupp bestående av representanter från olika avdelningar i organisationen. Gruppens uppdrag är att utifrån ansvarig chefs beställning genomföra urvalsprocess, intervjuer och referenstagning för operativ personal. Gruppen kompetensutvecklas fortlöpande och har därför god kunskap om metoden kompetensbaserad rekrytering. En utbildnings- och planeringsdag är bokad under hösten för hela rekryteringsgruppen.

Under andra tertialet har ett flertal rekryteringar genomförts. Det har avsett flera tjänster till brandmästare, tekniker, tre brandinstruktörer, IT-tjänster samt upphandlare. Rekryteringsarbete har också påbörjats till tjänsterna yttre befäl, enhetschef på brandstation, arbetsledare till brandinstruktörer, biträdande avdelningschef för verksamhetsstöd, verksamhetscontroller/kommunikatör samt brandinspektör.

Pandemin har fortsatt att vara mycket påtaglig för alla medarbetare i organisationen. Stora delar av vårt rekryteringsarbete har därför genomförts digitalt.

För den interna rekryteringen till brandmästare har samtliga moment i rekryteringen varit digitala. De sökande har, tillsammans med rekryteringsansvariga, genomfört samtliga rekryteringsmoment via länk. Detta innefattar en första intervju, arbetsprov samt djupintervju och tester med psykolog. Ett digitalt rekryteringsförfarande kan inte fullt ut ersätta ett möte mellan individer, men upplägget har i denna interna rekrytering fungerat mycket väl.

Den coronagrupp som tillsattes i början av 2020, med syfte att långsiktigt säkerställa att förbundet har de resurser som krävs för att lösa sina uppgifter även under påfrestande förhållanden, har fortsatt med sitt uppdrag. Information avseende pandemin och säkerställande av rekommendationer och riktlinjer sker fortlöpande på intranätet samt i dialog med chef och medarbetare. SSBF deltar också i flera olika samverkansforum med aktörer i regionen.

Förbundets rutiner för att förhindra smittspridning har visat sig ha god effekt och vi har inte sett någon stor påverkan på vårt uppdrag då sjukfrånvaron har varit låg.

Arbetet inom organisation har fortsatt att anpassas utifrån rekommendationer om utförande av arbete på distans.

● **Identifiera möjligheter till samarbete kring SMO-utbildning**

SSBF fortsätter arbetet tillsammans med MSB i syfte att identifiera möjligheter till samarbete kring SMO-utbildningen. Parterna har i första skedet fokus på kvalitativ utveckling samt att kunna attrahera fler målgrupper till utbildningen

● **Fortsatt utveckling av hälsoförebyggande insatser samt en god och säker arbetsmiljö för samtliga medarbetare**

Fortbildning sker för att de utryckande ska kunna hålla en tillräcklig fysisk nivå och klara de årliga testerna samt ha god arbetsteknik och därmed träna skadeförebyggande. Fortbildning i större grupper har begränsats i och med pandemin. Enligt plan genomfördes i januari en fystestledarutbildning som blev klar i mars och därmed kom sex nya testledare ut i verksamheten. Lidingö har sedan slutet på 2020 öppnat upp en pandemianpassad rullbandsteststation dit SMO-sökande hänvisats för att genomföra rullbandstester. Det finns en plan för att starta upp ännu en pandemianpassad station till hösten om behovet finns. Nytt för i år är att sommarvikarierna inför introduktionsutbildningen fick ett träningsprogram för att komma väl förberedda till utbildningen samt att det under utbildningen genomfördes en föreläsning i skadeförebyggande träning för samtliga sommarvikarier.

Hälsokontrollerna har genomförts enligt plan. Även fystesterna för utryckande personal har genomförts som vanligt innan den årliga medicinska kontrollen. Företagshälsovården har under coronapandemin inte sett någon förändring i fysprotokollen eller i den medicinska kontrollen som de genomfört. Däremot har en del utryckande personal som tidigare haft covid-19 nämnt att de fysiska testerna har känts mer ansträngande än normalt.

Friskvårdsprogrammets utbud och individanpassade hälsoprogram fortsätter liksom 2020 att vara något begränsade och de aktiviteter som pausats kommer igång igen så snart restriktionerna lättas.

Alla avdelningar jobbar vidare med resultatet från medarbetarenkäten. Eventuella områden där avdelningarna ser att det finns åtgärder att göra analyseras och följs upp. En sammanställning från samtliga enheter/avdelningar kommer göras under hösten.

Våra skyddsombud, huvudskyddsombud och skyddskommittén tillsammans med avvikelshanteringen som görs i RIA av respektive enhetschef är ett stöd i arbetet med att fortsätta skapa en bättre och säkrare arbetsmiljö i organisationen. Ett annat stöd i arbetet med att säkra arbetsmiljön är de årliga skyddsronderna och de kontinuerliga skyddskommittémötena.

● **Fortsatt arbete med följsamhet mot avtals- och villkorsfrågor i såväl anställningsförhållandet som i övriga typer av avtal**

Med anledning av att avtalsförhandlingarna sköts upp under föregående år har det blivit en förskjutning av löneöversyn 2021. SSBF har under andra tertialet påbörjat lokal löneöversyn för 2021 med samtliga arbetstagarorganisationer och målsättningen är att avsluta löneöversynen under tertialet.

En lönekartläggning och analys samt handlingsplan för jämställda löner 2020 har genomförts. Några osakliga löneskillnader utifrån jämställdhetsperspektiv, kvinnor jämfört med män, kan i dagsläget inte hittas.

Arbetet med följsamhet mot avtals- och villkorsfrågor i såväl anställningsförhållandet som i övriga typer av avtal fortsätter inom SSBF. Likaså arbetet med att alltid eftersträva följsamhet gentemot gällande regelverk i syfte att förbättra såväl säkerhet som effektivitet i den löpande verksamheten, samt att motverka eventuella konflikter.

Förhandling och överläggningar avseende avtal för räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB 19) har förhandlats klart med Brandmännens riksförbund (BRF), Kommunal och Vision.

MBL-processen har i övrigt genomförts i enlighet med tidigare lagd planering.

5 SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling

● **Stärka förmågan att ta miljöhänsyn i verksamheten**

Under andra tertialet har SSBF fått förnyat diplom för vårt miljöledningssystem. Brandstationerna fortsätter sitt arbete i enlighet med rutiner kring avfall, kemikaliehantering och inköp men även miljötänk i det operativa arbetet. Engagerade medarbetare och god ordning lyftes fram som positiva egenskaper av miljörevisorn.

Under hösten ska en ny utfärdare av miljödiplomeringen enligt Svensk miljöbas handlas upp. I den nya direktupphandlingen kommer även tjänsten grundläggande miljöutbildning ingå. Standarden Svensk miljöbas kräver att alla som är anställda inom SSBF ska ha en grundläggande miljöutbildning och utbildningsantalen har varit nästan 90 procent.

SSBF jobbar kontinuerligt för att tillföra geodatatjänster och tillföra information som är viktig vid insats mot specifika verksamheter och objekt. Information om miljövärden i anslutning till en räddningsinsats kan vara avgörande för vilka metodval som görs och vilka samverkanskontakter som behöver tas. Informationen är viktig för att skydda miljön och förhindra miljöskada.

SSBF deltar i olika externa projekt för att stärka miljöhänsynen i branschen. M-kurs, ett utbildningspaket om bränders miljöpåverkan förväntas lanseras till årsskiftet 2021/2022. Kursen vänder sig framför allt till räddningstjänster, men kan med fördel

användas av andra. Intentionen är att MSB som är finansierare ska ha utbildningen i sin utbildningsportal.

Vattenprover med kontaminerat släckvatten har samlats in från insatser då en student vid Linnéuniversitetet har gjort sitt examensarbete hos Stockholm Vatten och Avfall. Arbetet är en studie i vilken miljöpåverkan släckvatten kan ha på processen i reningsverken och i recipient. Arbetet publicerades i mitten av september.

Under senare delen av hösten väntas MSB:s vägledning om att hantera släckvatten vilken kommer att beröra det interna miljöprojektet "Miljöhänsyn under räddningsinsats". Inom projektet ska metoder för att hindra spridning av kontaminerat släckvatten analyseras.

Spridningen av per- och polyfluorerade alkylsubstanser (PFAS) är ett globalt miljöproblem och SSBF undersöker möjligheten att fasa ut PFAS ur organisationen. Ett försök pågår att se om vi kan använda ett silikonbaserat impregneringsmedel till larmställen istället för det nuvarande som innehåller PFAS. Försöken görs tillsammans med en tillverkare av impregneringsmedel samt utbildningsavdelningen och testas på några av våra brandstationer.

Vi ser också över alternativ till det B-skum som används idag. B-skummet används väldigt sällan men innehåller en liten mängd PFAS. Under hösten kommer arbetet med att hitta en ersättningsprodukt till de skumvätskor som innehåller PFAS att genomföras. En plan för hur en utfasning ska gå till förväntas vara klar innan årsskiftet.

Under försommaren, med de stora regnmängderna som kom, inträffade ett driftstopp av pumparna på Ågesta övningsanläggning. Detta medförde ett begränsat utsläpp av PFAS-haltigt (mestadels perfluoroktansulfonsyra, PFOS) vatten på anläggningen. Prover är tagna och risken för spridning till grundvatten bedöms som liten på grund av det lerlager som utgör underlaget. Vattenfall och SSBF undersöker tillsammans åtgärderna för detta men Vattenfall innehar föreläggande om ärendet.

Vidare ska ytterligare ett till reningsverk installeras på Ågesta för att rena PFAS-haltigt vatten. SSBF har förbud att släppa ut orenat vatten till avloppsnätet från och med den 1 oktober 2021.

SSBF har också ett pågående föroreningsärende (PFAS) i Vallentuna kopplat till en äldre övningsplats vid brandstationen i Vallentuna. Denna förorening följs upp via mätningar enligt ett kontrollprogram som fortlöper.

● **Minska utsläppen från våra transporter**

Under året tittar SSBF närmare på hur vi ska komma vidare med att ytterligare minska utsläpp från våra fordon. SSBF ställer krav på utsläppsnivåer i samband med inköp av fordon och tittar på desamma för de större båtarna.

Något som ska undersökas är alternativa bränslen. Till exempel genererar HVO (hydrerad vegetabilisk olja) betydande mindre koldioxidutsläpp än diesel men kan medföra en högre drivmedelskostnad. Detta kommer bland annat att analyseras i fordonsgruppen.

Riskavdelningen förbereder inköp av inspektörscyklar i syfte att möjliggöra för medarbetarna att genomföra resande i tjänsten på ett sätt som främjar miljön och individens hälsa.

● **Säkerställa relevanta miljökrav i upphandlingar**

Inför varje upphandling sker ett analysarbete där en avvägning av ställda miljökrav sker utifrån LOU:s proportionalitetsprincip och de budgeterade medel som finns för varan/tjänsten. Det ställs alltid ett krav på att leverantören ska ha ett systematiskt miljöarbete. SSBF utvecklar kontinuerligt analysarbetet för att i ett tidigare skede kunna ta hänsyn till miljöpåverkan av våra inköp.

6 SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället

SSBF har flera uppdrag som är beroende av ett starkt förtroende hos enskilda och andra myndigheter. Det är också centralt för verksamheten att vi upplevs som lätta och tillgängliga att kontakta. Som ett exempel kan vi nämna uppdraget att lämna upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör vårt verksamhetsområde. Enskilda och andra myndigheter ska ha förtroende för SSBF:s kompetens och de svar de får samt veta vart de ska vända sig. Alla ska bemötas med professionalitet och respekt. Vi bedriver även informationsinsatser i digitala och sociala medier i syfte att minska olyckor och informera om förebyggande åtgärder.

● **Säkerställa effektiv kommunikation genom systemet av kanaler, aktörer och budskap**

Arbetet med att utveckla relationerna mellan aktörer, kanaler och budskap så att de samverkar effektivt sker kontinuerligt. Under andra tertialen har SSBF fortsatt att anpassa kommunikationen till rådande pandemi genom digital kommunikation och teknisk utveckling av digitala kanaler. Bland annat har den externa webbsidan anpassats efter ny lagstiftning samt fått bättre funktioner för att snabbt kunna visa när det råder eldningsförbud samt vad förbudet innebär. SSBF har även tagit det sista steget i uppdateringen av organisationens intern-TV system genom installation av nya mediaspelare, vilket möjliggör en effektiv verksamhetsledning och digital internkommunikation på samtliga stationer och utbildningsanläggningar. Sedan i våras medverkar SSBF även i nyhetsbrevet "Ett tryggare Vallentuna" där vi bidrar med lokal och olycksförebyggande information.

● **Stärka organisationens kommunikativa förmåga**

Att utveckla en organisations kommunikativa förmåga är en kontinuerlig process där man strävar efter ständiga förbättringar. Under andra tertialet har SSBF haft ett fortsatt fokus på internkommunikation om covid-19 i syfte att skapa tydlighet och förståelse för situationen samt för de åtgärder organisationen vidtar för att kunna säkerställa beredskapen inom

förbundet. SSBF intranät har även anpassats utifrån den organisationsanpassning som sjuöskades i maj, samtidigt som nya funktioner för förenklat handhavande och integration med den externa webben har lanserats. Användningen av digitala kommunikationsverktyg har utvecklats ytterligare i pandemins spår, vilket bland annat har möjliggjort digitala och säkra rekryteringsmöten inför tillsättande av interna tjänster. De interna utbildningarna i press- och informationstjänst som genomfördes under våren har varit värdefulla under sommaren när media har haft behov av att kunna genomföra intervjuer med medarbetare inom SSBF.

● **Delta i externa utredningar och utvecklingsuppdrag**

SSBF har stöttat det nationella projektet ELS (enhetligt ledningssystem för kommunal räddningstjänst). Projektet drivs av MSB och SSBF:s förbundsdirektör har deltagit som representant i projektgruppen. SSBF deltar också i den regionala utvecklingen av en gemensam doktrin avseende ett enhetligt ledningssystem och en övergripande ledning som det ställs krav på från den 1 januari 2022 genom förändringarna i lag om skydd mot olyckor (LSO). Vi har hittills i år svarat på tre remisser avseende föreskrifter kopplat till LSO.

SSBF har under tertialet även stöttat Gästrikre räddningstjänst samt Södertörns brandförsvärsförbund med olycksutredningar.

7 SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning

● **Förestående ombyggnationer**

Projektet avseende renovering av Farsta och Kungsholmen följer för närvarande preliminär tidplan. Ett inriktningsbeslut för fortsatt projektering avseende Farsta fattades 22 juni 2021 av fastighetsnämnden i Stockholms stad och av SSBF direktion den 15 juni 2021. För Kungsholmen fattades inriktningsbeslut av fastighetsnämnden i Stockholms stad den 27 april 2021 och av direktionen den 13 april 2021. Utifrån fattade beslut har nu arbetet med framtagande av systemhandlingar startat och pågår för fullt. Ett genomförandebeslut ska fattas av fastighetsnämnden i Stockholms stad avseende Farsta den 30 april 2022 och för Kungsholmen den 14 december 2021. Utifrån dessa utfall av genomförandebeslut kan status för projekten behöva redigeras.

Projekt dyk- och materieldepån på Ågesta fortgår med planeringen av borttagande/rivning av turbinen och dess kringutrustning tillsammans med verksamheten, fastighetsägaren och SVAFO. I nuläget planeras borttagning/rivning av turbinen under perioden augusti 2022 – september/oktober 2022, vilket utförs av SVAFO. Fastighetskontoret fortsätter arbetet med att upprätta projektformer och handlingar och något datum för detta är inte satt.

Arbetet med att åtgärda sättningar på Brännkyrka brandstation pågår och första skedet är nu avslutat. Under vecka 36, 2021 fortsätter arbetet med kontrollavvägning för att se om gjorda grundförstärkningar är tillräckliga. Kontrollavvägning kommer att ske varje kvartal under ett år.

Arbetet med att åtgärda taket på Solna brandstation är avslutat. Dock pågår arbeten med ett antal besiktningsanmärkningar efter entreprenaden. Enhetschefen på Solna hanterar dessa frågor.

● **Säkerställa att SSBF har ett ändamålsenligt säkerhetsskydd avseende informationssäkerhet, tillträdesbegränsning och säkerhetsprövning**

Under andra tertialet 2021 har arbete med åtgärder enligt fastställd åtgärdsplan fortsatt. Dialog har pågått med Länsstyrelsen och Säkerhetspolisen avseende särskilt skyddsvärd verksamhet och hur dessa skyddsvärden ska skyddas. Det handlar i huvudsak om åtgärder så att säkerhetsskyddsklassade uppgifter inte röjs, förstörs eller ändras. Anläggningar där säkerhetskänslig verksamhet bedrivs ska skyddas så att obehöriga ej får tillträde. Arbetet med att säkerställa att befattningar som tjänstgör i säkerhetskänslig verksamhet, och där man i sin befattning får ta del av säkerhetsskyddsklassade uppgifter, fortskrider. Detta inkluderar även placering i säkerhetsklass och att personen har genomgått säkerhetsprövning.

● **Skapa förutsättningar för samt stödja arbetet med ett systematiskt säkerhetsarbete på lokal nivå**

Även andra tertialet 2021 har det systematiska säkerhetsarbetet på lokal nivå begränsats av att brandstationerna belagts med besöksförbud med anledning av pågående pandemi. Arbetet med att förbättra brand- och inbrottskydd, personalens säkerhet vid yrkesutövning, en grundläggande IT-säkerhet samt att förbättra SSBF:s förmåga att som samhällsviktig verksamhet utföra sitt uppdrag i vardag och kris har fortsatt under tertialen. Fortsatt projektering och framtagande av en systemhandling inför ombyggnation av Kungsholmen och Farsta brandstation ur ett säkerhetsperspektiv har pågått under tertialet.

● **Ta fram handlingsprogram för 2022–2023**

Avdelningen för riskhantering har tillsammans med styrning och analys under året lett och samordnat förbundets framtagande av ett övergripande styrdokument med handlingsprogram enligt LSO för 2022–2023 som kommer vara klart hösten 2021 för att börja gälla 1 januari 2022.

● **Fortsatt utveckling av digitala stödsystem och processer**

Installationsprocessen gällande nytt navigations- och statusrapporteringssystem samt ledningsstöd till våra utryckningsfordon har blivit försenat på grund av felaktigheter i mjukvaran. Installationsprocessen väntas påbörjas i slutet av augusti och avslutas innan årsskiftet.

Utfasningen av verksamhetssystemet Daedalus fortgår. Upphandlingar för LMS (learning management system) och ärende- och dokumenthanteringssystem planeras att kunna avslutas och drifställas under 2022. Efter genomförd marknadsanalys och referenstagnation har SSBF beslutat att skjuta på upphandling av ett e-arkiv till efter att ett nytt ärende och dokumenthanteringssystem är drifställt. Arbetet med upphandling av nytt personalplaneringssystem avbröts på grund av att inget anbud som inkommit genom den

öppna upphandlingen var giltigt eller acceptabelt. Istället kommer SSBF att gå vidare genom ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering.

Utveckling av vårt nya händelserapporteringssystem fortgår och planerad driftsättning av första versionen planeras till december.

Övriga projekt fortgår enligt plan, upphandling av operatörstjänster är avslutad och avtal är tecknat med ny leverantör där en onboardingprocess är påbörjad. Detta gäller även för våra mjukvarulicenser. Projektet för larmmottagningsutrustningen på våra brandstationer tittar på en ny lösning som är hållbar över tid med förhoppning om att kunna styra utalarmeringen via Rakelnätet.

● **Skapa förutsättningar för ökad samverkan.**

Räddningsavdelningen har införskaffat bättre utrustning för digitala möten, vilket bland annat har inneburit att yttre befäl under perioden kunnat genomföra digitala möten med flera grupper samtidigt.

SSBF samverkar med ett flertal aktörer rörande miljöfrågor. Tillsammans med representant från Brandkåren Attunda träffar SSBF vattenverken Stockholm Vatten och Avfall, Käppala samt Norrvatten i syfte att lyfta och få förståelse för varandras verksamheter.

Ett samarbete kring en miljöutbildning för svensk räddningstjänst pågår sedan förra året och väntas bli färdig för lansering vid årsskiftet. Detta sker i samverkan med forskningsinstitutet RISE, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Räddningstjänsten Storgöteborg och Räddningstjänsten Syd. Miljönätverket för räddningstjänster är ett nätverk för de som arbetar med miljörelaterade frågor inom räddningstjänsten. Nätverket har under första tertialet inte varit så aktivt men arbetet förväntas återupptas i höst.

Under våren har ett arbete påbörjats med att ta fram en strategi inom förebyggande verksamheten, i syfte att uppfylla kommande HP-åtaganden och med ökat fokus på nära olycksförebyggande samverkan med medlemskommunerna. I arbetet identifieras målgrupper för påverkan inom olycksförebyggande kommunikation, kanaler för hur vi når dem, samt budskap/åtgärder för respektive målgrupp. Några exempel på åtgärder kan vara ökad samverkan med intressenter inom kommunerna som i sin tur kan påverka situationen för de mest riskutsatta vid bostadsbränder.

SSBF har också strukturerat om stödet till kommunernas samhällsbyggnadsprocesser, i syfte att skapa mervärde och effektivitet för medlemskommunerna. SSBF ska effektivt stödja kommunerna med utbildning, kompetensuppbyggnad, vägledning och sak-kunnigt myndighetsstöd kring byggnadstekniskt brandskydd och räddningstjänstens insatsmöjligheter inom områdena byggnation, fysisk planering, infrastruktur, och miljöfarlig verksamhet. Ett arbete med att likrikta hanteringen av tillståndsremisser gentemot olika medlemskommuner håller också på att genomföras.

Samverkan genomförs regelbundet i Räddningsregion Mitt genom Beredningsgruppen för förebyggande samverkan, BFS, där förebyggandecheferna i respektive räddningstjänst inom räddningsregionen inklusive Södertörns brandförsvärsförbund och Sörmlandskustens Räddningstjänst deltar. Samverkan på handläggarnivå genomförs också med nätverksgrupper inom ett tiotal specialistområden inom riskhantering och förebyggande.

Beredningsgruppen för uttryckande samverkan (BUS) är ett samarbete mellan Räddningsregion Mitt, Sörmlandskustens räddningstjänst samt Södertörns brandförsvärsförbund. BUS har under tertialet arbetat med uppföljning av Länskem och då fokuserat på ekonomisk uppföljning samt planering. Just nu pågår även ett arbete runt våra gemensamma oljeskyddsresurser.

BUS ansvarar även för arbetet runt *Regionalt ledningsdokument*. Ledningsdokumentet är det nedbrutna och konkretiserade styrdokumentet för det operativa systemet inom Räddningsregion Mitt, Sörmlandskustens räddningstjänst och Södertörns brandförsvärsförbund. Dokumentet följer den statliga styrningen med föreskrifter och allmänna råd om ledning av kommunal räddningstjänst (MSBFS 2021:4) och handboken Ett enhetligt ledningssystem för kommunal räddningstjänst (ELS). Arbetet med det Regionala ledningsdokumentet pågår enligt plan, delrapporten är inlämnad och slutprodukten förväntas levereras innan året är slut.

SSBF deltar även i de regionala ledningsutbildningarna tillsammans med räddningstjänsterna i Räddningsregion Mitt samt Södertörns brandförsvärsförbund och Sörmlandskustens räddningstjänst. Utbildningarna sker för alla ledningsnivåer i det gemensamma ledningssystemet.

Samverkan sker även inom HR-området där SSBF har ett utbyte med de andra räddningstjänsterna i länet samt Räddningstjänsten Storgöteborg och Räddningstjänsten Syd. SSBF gör även gemensam sak med räddningstjänsterna i länet gällande upphandling av verkstadstjänster.

7.1 Ekonomisk redovisning 2021

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

SSBF är ett kommunalförbund vars medlemskommuner finansierar huvuduppdraget genom medlemsavgifter. Förbundet ska enligt förbundsordningen, för medlemskommunernas räkning, fullgöra de uppgifter som är obligatoriska för en kommun att utföra enligt följande lagar:

- lagen om skydd mot olyckor,
- lagen om brandfarliga och explosiva varor,
- lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Förbundet kan dessutom biträda medlemskommunerna i den omfattning som respektive kommun och förbundet slutit avtal om, och förbundet erhåller full kostnadstäckning för uppdraget samt att samtliga uppdrag enligt denna paragraf särredovisas i förbundets budget och redovisning. SSBF har som mål att redovisa ett icke negativt resultat och där investeringar finansierats genom det egna kapitalet.

I verksamhetsplan och budget 2021 framgår att ”en god ekonomisk hushållning är en förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi”. Budget för 2021 utgår från beslutade medlemsavgifter om 414 kronor per invånare och 17 000 kronor per kvadratkilometer fast mark, totalt 604,4 mnkr. Invånarantalet ökade 2020 med drygt 4 700 invånare jämfört med 2019. Övriga budgeterade intäkter uppgår till 97,9 mnkr.

Tabell 1: Medlemsavgifter

(mnkr)	Budget 2021	Utfall 2020
Danderyd	14,1	14,2
Lidingö	20,4	20,3
Solna	34,5	33,8
Stockholm	406,5	401,5
Sundbyberg	21,8	21,1
Täby	30,8	30,6
Vallentuna	20,2	20
Vaxholm	5,9	5,9
Värmdö	26,1	25,8
Österåker	24,1	23,8
Summa medlemsavgifter	604,4	597,1

Måluppfyllelse

Förbundet arbetar i likhet med tidigare år i enlighet med framtaget handlingsprogram för åren 2016–2019 (2021). Handlingsprogrammet är i grunden styrande för hur verksamheten planeras och bedrivs, och i alla väsentliga delar kommer vi att nå uppsatta målnivåer i verksamhetsplanen för 2021. Vår verksamhet är i grunden förberedd och uppbyggd för krissituationer varför vi också vilar på en stabil grund även under rådande omständigheter.

Hittills har coronapandemin inneburit hanterbara förändringar och avvikelser, tack vare att förbundet fortlöpande gjort prioriteringar i verksamheten för att kunna uppfylla verksamhetsplan och budget så långt det är möjligt. Avvikelsena har redovisats under respektive uppdrag. Verksamhetsplanen för året innefattar totalt 43 uppdrag, och bedömningen är att vi kommer kunna genomföra huvuddelen enligt plan. Men coronapandemin och de ändrade förutsättningarna som råder har även fått följdverkningar och påverkan på verksamheten som innebär att tre av uppdragen bedöms kunna genomföras endast delvis som planerat. Det är dock tre färre än i T1. Två av dessa uppdrag är kopplade till vår digitala transformation, och att de endast delvis kan uppfyllas beror på flera aspekter som till exempel prioriteringar i verksamheten, komponentbrist med mera. Måluppfyllelsen anses i huvudsak tillfredsställande.

Ekonomiskt resultat

SSBF har som mål att redovisa en budget i balans med självfinansiering av investeringar vilket vi, omständigheterna till trots, förväntar oss att uppnå under året. Coronapandemin har under tertialet fått påverkan på både intäkter och utgifter men genom väl valda prioriteringar och god planering har pandemins inverkan hanterats. I verksamhetsplan och budget 2021 framgår att ”en god ekonomisk hushållning är en förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi”.

Analysförutsättningarna i den ekonomiska prognosen skiljer sig gentemot tidigare år och prognosunderlaget är framtaget med en viss grad av osäkerhet. Förbundet har noga analyserat det ekonomiska utfallet och gjord bedömning bygger på antagandet att höstens planerade verksamhet kan genomföras. SSBF prognostiserar för innevarande år ett positivt resultat på 12,9 mnkr vilket avviker mot det budgeterade resultatet om 10,9 mnkr. Rådande pandemi och utmaningarna som följt av denna ger också ekonomiska följdverkningar men förbundet ser en stabilisering och återhämtning av intäkterna när restriktionerna börjar släppa i samhället. Förnyade analyser kommer fortlöpande göras för att säkerställa att eventuella avvikelser kan hanteras inom befintlig ram.

Tabell 2: Resultaträkning.

(mnkr)	Utfall 2021-08-31	Budget 2021	Utfall+Prognos 2021	Utfall 2020-08-31
Medlemsavgifter	402,9	604,4	604,4	398,1
Automatlarm inklusive abonnemang	35,5	51,1	46,9	23,3
Övriga intäkter	26,7	39,8	39,5	27,8
Finansiella intäkter ¹	23,2	7,0	7,0	1,3
Summa intäkter	488,3	702,3	697,8	450,4
Lönekostnader (inklusive PF)	320,0	495,4	494,4	299,4
varav pensionskostnader	45,7	69,3	70,0	42,8
Lokalhyror	27,3	40,0	37,1	27,0
Övriga kostnader	72,4	119,7	120,1	85,6
Avskrivningar	13,6	22,9	21,7	14,2
Finansiella kostnader	9,4	13,4	11,6	11,3
Summa kostnader	442,7	691,4	684,9	437,6
Netto	45,6	10,9	12,9	12,8
Balanskravsresultat	22,4	3,9	5,9	10,5

¹ Orealiserad vinst på fondplaceringar uppgår till 23,2 mnkr.

Medlemsavgifter

Budget 2021 utgår från beslutade medlemsavgifter om totalt 604,4 mnkr vilket är en ökning om 7,3 mnkr mer än föregående år.

Intäkter automatlarm

Intäkter för automatlarm inkluderar även abonnemangavgift och prognostiseras för helåret till 46,9 mnkr vilket är en minskning om 0,4 mnkr jämfört med prognosen i första tertiet. Vi ser en återhämtning av debiterade automatlarm under andra tertiet jämfört med samma period 2020.

Övriga intäkter

Övriga intäkter består i huvudsak av försäljning av utbildningar, uthyrning av våra lokaler och intäkter från taxor och avgifter vid tillsyn och tillstånd. De två sistnämnda prognosticeras att generera lägre intäkter än budgeterat då coronapandemin har haft en tydlig påverkan. Dock har bokningen av externa utbildningar ökat avsevärt under hösten jämfört med tertial ett varvid intäkterna på totalen prognostiseras att bli enligt budget.

Försäljning av fordon uppgår till 0,9 mnkr avseende försäljning av tre ledningsbilar, två släckbilar, en båt inkl. motor och ett släp. Under hösten kommer ytterligare en släckbil att säljas till ett värde av 0,4 mnkr.

Finansiella intäkter

Placeringar i värdepapper har utförts och uppgår nu till totalt 100 mnkr i enlighet med finanspolicyn. Största delen av de finansiella intäkterna består av värdeförändring för dessa värdepapper. Intäkterna för perioden uppgår till 23,2 mnkr men prognosen för helåret är

fortsatt 7,0 mnkr med hänsyn till osäkerhet på marknaden. Rådande ränteläge får som effekt att ränteintäkterna är obefintliga.

Lönekostnader (inklusive sociala avgifter och pensioner)

Lönekostnader inklusive pensionskostnader är förbundets största utgiftspost varför denna följs noga. Det är speciellt svängningarna i beräkningarna från KPA kopplat till framtida pensionsåtaganden som gör denna post svårberäknelig när det kommer till att prognostisera. På helåret förväntas utfallet bli något lägre än vad som prognostiserades under T1, trots en högre nivå av långtidssjukfrånvaro än förväntat med övertid som följd. Detta beror till stor del på en aktiv personalplanering.

Lokalkostnader

Hyreskostnader prognostiseras 2,9 mnkr lägre än budgeterat och denna uppskattning bygger på att vi får tillbaka en del av inbetald självkostnadshyra då planerade underhållsåtgärder inte blivit utförda.

Övriga kostnader

Övriga kostnader förväntas falla ut i nivå med budget och följer den övergripande planering som är lagd för året.

Finansiella kostnader

De finansiella kostnaderna prognostiseras till 11,4 mnkr vilket är 0,6 mnkr lägre än budgeterat. Prognosen har utgångspunkt i KPA:s beräkning av räntan på pensionskulden. Beräkningen har gjorts om med justerade värden på årets reallöneökning och inflation.

Balansräkning med kommentarer

Nedan redovisas balansräkningen per den 31 augusti 2021 och per den 31 december 2020.

Tabell 3: Balansräkning.

(mnkr)	2021-08-31	2020-12-31
Tillgångar		
<i>Anläggningstillgångar</i>		
Byggnader och mark	37,0	38,1
Maskiner och inventarier	173,6	171,5
Finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar	210,6	209,6
<i>Omsättningstillgångar</i>		
Kundfordringar	7,8	20,8
Förråd med mera	2,7	2,9
Övriga kortfristiga fordringar	34,3	29,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10,0	25,0
Kortfristiga placeringar	128,7	222,2

Likvida medel	545,7	426,6
Summa omsättningstillgångar	729,2	727,4
SUMMA TILLGÅNGAR	939,8	937,0
Eget kapital, avsättningar och skulder		
<i>Eget kapital</i>		
Årets resultat	45,6	11,8
Övrigt eget kapital	176,4	164,5
Summa eget kapital	222,0	176,3
<i>Avsättningar</i>		
Avsättningar för pensioner	498,0	490,2
Summa avsättningar	498,0	490,2
<i>Kortfristiga skulder</i>		
Leverantörsskulder	9,3	38,5
Semesterlöne- och övertidsskuld	45,6	51,7
Övriga kortfristiga skulder	7,2	10,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	157,7	169,9
Summa kortfristiga skulder	219,8	270,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	939,8	937,0

Anläggningstillgångar

Hittills i år har följande anskaffningar genomförts:

- IT-utrustning till utryckningsfordon.
- Utryckningsregistrerade stationsbilar.
- Ledningsfordon.
- Chassi och utrustning till ett släck-/räddningsfordon.

Kundfordringar

Per sista augusti har kundfordringarna minskat och uppgår totalt till 7,8 mnkr.

Andelen osäkra fordringar (> 90 dagar) har dubblerats sedan 2020. Förbundet har påbörjat ett arbete med att driva in äldre fordringar i syfte att få ned fordringarna till samma nivå som 2020.

Övriga kortfristiga fordringar

Övriga kortfristiga fordringar uppgår till 34,3 mnkr och har ökat med 4,4 mnkr.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Minskningen av förutbetalda kostnader består till stor del av att det vid årsskiftet finns hyresfakturer periodiserade i sin helhet samt fakturer avseende försäkring för helåret.

Likvida medel

Likviditeten i förbundet är fortsatt god. Största delen finns på bankkonto. För att undvika minusränta på kapitalet finns möjlighet att placera i räntebärande värdepapper enligt finanspolicyn.

Pensionsskuld

Pensionsskulden har ökat med 7,8 mnkr sedan årsskiftet och uppgår nu till 498,0 mnkr inklusive löneskatt. Ansvarsförbindelse avseende pensionsskuld uppgår till 43,2 mnkr vilket är 3,3 mnkr högre än årsskiftet.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulderna är i normalbalans för tidpunkten på året och avsevärt lägre än vid årsskiftet.

Semester- och övertidsskuld

Semesterskulden är 6,6 mnkr lägre än årsskiftet, vilket förklaras av att årets semestrar tagits ut under sommaren. Övertidsskulden har ökat med 0,5 mnkr sedan årsskiftet.

Övriga kortfristiga skulder

Per augusti är momsskulden endast för en månad till skillnad mot två månader vid årsskiftet.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Nedan redovisas förbundets panter och ansvarsförbindelser per den 31 augusti 2021 och per den 31 december 2020.

Tabell 4: Panter och ansvarsförbindelser.

Panter och ansvarsförbindelser	2021-08-31	2020-12-31
Panter	Inga	Inga
<i>Ansvarsförbindelser</i>		
Pensionsskuld intjänad före 1998 (avser IPR och PA-KL inkl. löneskatt upparbetat i SRB)	53,7	50,8
<i>Övriga förpliktelser</i>		
Leasingåtagande	0,0	0,0
Avtal lokalhyror	127,3	127,3

Kapitalkostnader

Under budgetposten kapitalkostnader redovisas avskrivningskostnader för investeringar samt eventuell realisationsvinst/-förlust vid försäljning av anläggningstillgångar.

För perioden redovisas ett utfall om 12,7 mnkr. Utfallet utgörs av avskrivningar 13,6 mnkr och försäljning av fordon 0,9 mnkr. För helåret prognostiseras ett utfall för kapitalkostnader om 21,2 mnkr utifrån avskrivningar och försäljning av fordon.

I tabellen nedan presenteras utfall per den 31 augusti 2021 och prognos per den 31 december 2021 samt avvikelse mot budget 2021.

Tabell 5: Kapitalkostnader.

(mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021-08-31	Prognos 2021-12-31	Avvikelse budget prognos
Kapitalkostnader	20,3	12,7	20,7	-0,4